

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
GRAD TUZLA

GRADONAČELNIK

INFORMACIJA
o provođenju politike jedinice lokalne samouprave i aktivnostima gradonačelnika Grada Tuzla
za 2018. godinu

Tuzla, april/travanj 2019. godine

Sadržaj

1. Uvod	3
2. Realizacija ciljeva zajedničke politike	3
3. Aktivnosti Grada Tuzle i gradonačelnika	5
3.1. Međunarodna saradnja	10
3.2. Budžet i finansije	14
3.3. Lokalni ekonomski razvoj	15
3.3.1. Primarna poljoprivredna proizvodnja	17
3.4. Kultura, sport i mladi	18
3.4.1. Kultura	19
3.4.2. Sport	20
3.4.3. Pitanja mladih	20
3.4.4. Saradnja sa nevladinim organizacijama	21
3.5. Pitanja nacionalnih manjina	22
3.6. Socijalna politika i politika prema boračkoj kategoriji	22
3.6. Razvoj komunalne infrastrukture	24
3.7. Prostorno uređenje i zaštita okoline	27
3.8. Upravljanje nekretninama u vlasništvu Grada Tuzle	29
3.9. Inspekcijski poslovi	30
3.10. Lokalna uprava kao servis građanima	31
3.11. Stambena politika	33
3.12. Civilna zaštita i sigurnost građana	35
3.13. Saradnja sa Gradskim vijećem	37
3.14. Interna revizija	38
4. ZAKLJUČCI	39

1. Uvod

Programom rada Gradskog vijeća Tuzla za 2019. godinu predviđeno je razmatranje Informacije o provođenju politike jedinice lokalne samouprave i aktivnostima gradonačelnika Grada Tuzle za 2018. godinu. Informacija je rađena u skladu sa metodologijom iz Zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 32/17), koji je usvojio Parlament Federacije Bosne i Hercegovine 24.6.2017. godine, kojim je uređen sistem razvojnog planiranja i upravljanja razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Iako je postojala obaveza Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, da na osnovu Zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine, donese propis odnosno provedbeni akt, kojim će se detaljnije urediti postupak donošenja strategije razvoja jedinice lokalne samouprave i implementacionih dokumenata, uključujući postupak njihove izrade, strukturu, horizontalnu i vertikalnu koordinaciju i konsultacije, usklađenost sa prostorno-planskom dokumentacijom i institucionalnu odgovornost, kao i načinu izvještavanja, odnosno informisanja realizacije pojedinih ciljeva iz navedenih dokumenata, ta obaveza ni do danas nije realizirana.

S obzirom da nas čekanje da Vlada FBiH izvrši svoju obavezu, može dovesti u situaciju neizvršenja Programa rada Gradskog vijeća, Gradonačelnik je pripremio traženu Informaciju, bez obzira na to što pomenuti provedbeni akt nije donesen, ni nakon dvije godine od stupanja na snagu Zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine. Moramo napomenuti, da je Gradonačelnik ODMAH po stupanju na snagu Zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine u junu 2018. godine, izvjestio Gradsko vijeće Tuzla o provođenju politike jedinice lokalne samouprave i aktivnostima Gradonačelnika Grada Tuzla za 2017. godinu.

Ovom Informacijom obuhvaćeni su osnovni i najznačajniji segmenti rada Gradonačelnika i gradskih službi tokom 2018. godine, a ostale detaljnije informacije o aktivnostima u 2018. godini su date u nizu izvještaja i informacija, koje su Gradonačelnik i nadležne gradske službe podnijele Gradskom vijeću u prvoj polovini 2019. godine.

2. Realizacija ciljeva zajedničke politike

Strategijom razvoja svake jedinice lokalne samouprave utvrđuju se ciljevi i prioriteti razvoja jedinica lokalne samouprave (ciljevi zajedničke politike), način njihovog ostvarivanja, finansijski i institucionalni okvir za implementaciju, monitoring, evaluaciju i izvještavanje.

U Gradu Tuzli, kao jedinici lokalne samouprave, ciljevi zajedničke politike utvrđeni su *Strategijom razvoja općine Tuzla do 2026. godine*, koju je Općinsko vijeće Tuzla donijelo, na prijedlog Načelnika Općine Tuzla, na četrdeset drugoj redovnoj sjednici održanoj dana 31.05.2012. godine.

Strateški ciljevi razvoja Tuzle, kao grada kontinuiteta kulture i multietičnosti, kreativne inovativnosti, zdravog i ugodnog života, grada znanja i grada razvijene poslovne infrastrukture, lijepog i ugodnog grada za sve građane koji tu žive i one koji u Tuzlu dolaze, su: **ubrzanje ekonomskog razvoja i unapređenje konkurentnosti privrede, ugodan život građana, podržavajuća društvena i komunalna infrastruktura, uravnotežen i održiv razvoj grada, evropske vrijednosti i multikulturalnost.**

Sistemska praćenje i vrednovanje (monitoring i evaluacija) realizacije strategije omogućava mjerenje ostvarenja postavljenih ciljeva, te poduzimanje pravovremenih mjera u cilju eventualnih korekcija. Metodologijom evaluacije Strategije integrisanog lokalnog razvoja grada Tuzle 2012.-2026. (u daljem tekstu Strategija) predviđeno je vrednovanje (srednjoročna evaluacija) Strategije, za naredni trogodišnji period (2019.-2021. godine). Strategija je revidirana za naredne tri godine, zbog toga što se očekuje da će Federacija BiH donijeti strategiju razvoja 2021. godine, tako da ovi dokumenti vertikalno budu usklađeni. Isto tako, očekuje se novo višegodišnje planiranje EU od 2020. godine, tako da se uskladi eventualno finansiranje razvojnih projekata Tuzle sa EU fondovima.

Gradska uprava predvođena Gradonačelnikom uz uvjerenje da strateško planiranje predstavlja ključni instrument za proaktivno i odgovorno upravljanje lokalnim razvojem, inicirala je proces revizije Strategije, uz podršku UNDP LID (Local Integrated Development) projekta za lokalni integrisani razvoj.

Na prijedlog gradonačelnika, Gradsko vijeće je usvojilo na 17-toj redovnoj sjednici, održanoj 28.03.2018. godine, Odluku o pokretanju procesa revizije Integrisane strategije razvoja Grada Tuzle do 2026. godine. Za reviziju strategije, formiran je Razvojni tim Grada Tuzle, u aprilu 2018. godine, koji je u ključnim fazama procesa, proveo usaglašavanje revidiranih pravaca razvoja sa Partnerskom grupom kao konsultativnim tijelom za razvoj. U Razvojni tim su imenovani rukovodioci i predstavnici službi kao i predstavnici poslovnog i nevladinog sektora. Razvojni tim je u saradnji sa ostalim akterima lokalnog razvoja učestvovao u pripremi strateške platforme, srednjoročnog i operativnog plana, te plana implementacije i finansijskog plana Strategije razvoja za naredni trogodišnji period.

Grad Tuzla je jedan od prvih gradova u BiH koji je formirao Odjeljenje za razvojno planiranje i upravljanje razvojem, koje radi na koordinaciji implementacije strategije razvoja, izradi strateških ciljeva i politika gradske administracije i praćenju njihovih izvršenja, organizovanju poslova razvojnog planiranja i upravljanja razvojem i drugih poslova propisanih u skladu sa Zakonom i aktima Gradskog vijeća i Gradonačelnika.

U reviziji Strategije razvoja grada Tuzle, korištena je standardizirana *Metodologija za integrirano planiranje lokalnog razvoja (MiPRO)*, prihvaćena i preporučena od strane entitetskih vlada te Saveza općina i gradova oba entiteta. *MiPRO* je u potpunosti usklađena sa postojećim zakonskim okvirom kojim je definirano planiranje razvoja na lokalnom nivou, gdje je gradska uprava nosilac procesa izrade implementacije *Strategije*, uz maksimalno uključivanje svih drugih razvojnih aktera iz života u lokalnoj zajednici.

Vodeći principi na kojima se zasniva proces revizije Strategije su **kvalitet života građana, održivost ekonomije, održivost okoliša i socijalna uključenost**. Ovi principi koje primjenjuje Grad Tuzla u svom razvoju su definisani Olborškom (Aalborg) poveljom kao poveljom Evropskih gradova o održivosti razvoja. Održivost, kao princip, integrira ekonomski i okolišni aspekt, dok princip socijalne uključenosti podrazumijeva jednake šanse za sve i pravičnost u smislu identifikovanja potreba i interesa marginaliziranih i socijalno isključenih grupa stanovništva.

Pored toga, revizija uključuje i poštivanje dva principa: 1. integracija (što znači da su ekonomski, društveni i ekološki aspekti posmatrani kao neodvojivi dijelovi jedne cjeline) i 2. participacija (da su svi zainteresirani akteri angažirani i mogu dati doprinose izradi Strategije).

Polazna tačka za reviziju Strategije je bila srednjoročna evaluacija implementacije Strategije za period 2012.-2017. godine te procjena stepena ostvarenja postavljenih sektorskih ciljeva i stepena realizacije planiranih projekata u implementaciji Strategije. Pored toga, u procesu revizije Strategije, razmatrane su i preporuke postojećih strategije na višim nivoima vlasti, posebno Strategija razvoja Tuzlanskog kantona za period 2016.-2020. godine i postojeće sektorske strategije na nivou FBiH, te strateški dokumenti na nivou BiH i EU. Pored toga, uzete su u obzir i preporuke drugih planskih dokumenata na području grada, uključujući Strategiju za mlade grada Tuzle 2017.-2026. sa Akcionim planom 2017.-2019., Akcioni plan politike za socijalno uključivanje za grad Tuzlu 2017.-2018. godina, te Plan upravljanja otpadom za grad Tuzlu 2017.-2022.

Noseći i najvažniji dio *Strategije razvoja* predstavlja strateška platforma, čija je revizija obuhvatila evaluaciju postojeće strategije razvoja, ažuriranje SWOT analize, na osnovu bitnih promjena socioekonomskog stanja u lokalnoj zajednici, da bi se izdvojile snage koje se mogu dovesti u vezu sa prilikama za razvoj u cilju definisanja strateških fokusa razvoja.

U procesu revizije, Razvojni tim se usaglasio oko redefinisanja vizije razvoja, kako bi se učinila jednostavnijom i lako pamtljivom za sve građane, a uz zadržavanje i isticanje ključnih vrijednosti na kojima se zasniva razvoj zajednice. Nakon redefinisanja vizije, izvršeno je i prilagođavanje definicija strateških ciljeva, uz uvažavanje preporuka iz srednjoročne evaluacije *Strategije*.

Proces revizije strateškog fokusiranja proveo je tokom 2018. godine Razvojni tim uz konsultacije sa UNDP LID konsultantom. U toku revizije strategije realizovano je ukupno 8 radionica za strateško

planiranje, kao i dvije sjednice partnerstva za razvoj na kojima su verificirane strateška platforma i operativno planiranje. Kroz ovaj proces definisano je ukupno 3 strateška cilja na nivou strateške platforme, 11 sektorskih ciljeva za srednjeročni period te 22 programa i 102 projekta na operativnom nivou. Ukupna vrijednost svih projekata je 67.633.523 KM, od čega se očekuje finansiranje iz budžeta u iznosu od 38.773.500 KM (57,33%) za naredni trogodišnji period. Projekti iz revidirane Strategije razvoja će biti uključeni u godišnje planove rada Službi od 2019. godine i na dalje, te obuhvaćeni izvještajima o realizaciji godišnjih planova rada Službi. Radi lakše koordinacije ovih aktivnosti, gradonačelnik je donio i Pravilnik o planiranju, praćenju i vrednovanju godišnjeg rada gradske uprave i izvještavanju, kao sistemski mehanizam za implementaciju i upravljanje razvojnim projektima. Po okončanju gore navedenih aktivnosti, Revidirana Strategije razvoja Grada Tuzle za period 2019. - 2021. godine, na prijedlog Gradonačelnika usvojena je na tridesetoj redovnoj sjednici Gradskog vijeća Tuzla održanoj dana 28.02.2019. godine.

Radi uključenja šire javnosti u proces strateškog planiranja, formirane su i Partnerske grupe za razvoj sastavljene od aktera za oblasti društvenog, ekonomskog i okolišnog razvoja. Partnerske grupe su također aktivno učestvovala u procesu revizije Strategije razvoja.

Da bi proces donošenja Strateških dokumenata i njihove implementacije bio standardiziran, Gradonačelnik je 21. januara 2019. godine usvojio Pravilnik o planiranju, praćenju i vrednovanju godišnjeg rada gradske uprave i izvještavanju („Službeni glasnik Grada Tuzle“, broj 1/19). Navedeni Pravilnik izrađen je i donesen u okviru projekta Lokalnog integrisanog razvoja (LIR) u saradnji i pod pokroviteljstvom UNDP-a.

3. Aktivnosti Grada Tuzle i gradonačelnika

Gradonačelnik Grada Tuzle, kao izvršni organ Grada Tuzle, tokom 2018. godine, obavljao je između ostalih poslove, koji se odnose na: zastupanje i predstavljanje Grada Tuzle, kao jedinice lokalne samouprave, donosio odluke i druga akta iz svoje nadležnosti, podnosio Gradskom vijeću Tuzla na usvajanje odluke i druge dokumente tj. opće akte, koje su izrađivale gradske službe (kao npr. nacrt i prijedlog budžeta, ekonomske planove, razvojne planove, investicione programe, prostorne i urbanističke planove i ostale planske i regulatorne dokumente, koji se odnose na korištenje i upravljanje zemljištem i slično), provodio politiku Grada u skladu sa odlukama Gradskog vijeća, putem gradskih službi planirao i izvršavao budžet Grada i osiguravao primjenu zakona, te odluka i drugih akata Gradskog vijeća i obavljao druge poslove određene Ustavom i zakonom iz nadležnosti gradonačelnika Grada Tuzle.

U izvršavanju poslova iz svoje nadležnosti Gradonačelnik Grada Tuzle je svakodnevno održavao radne sastanke sa službama za upravu, kao i sjednice Kolegija gradonačelnika, kao stručnog i savjetodavnog tijela, koje ima zadatak da raspravlja o svim bitnim pitanjima iz nadležnosti gradskih službi i da daje mišljenje i pruža pomoć gradonačelniku u vršenju poslova iz njegove nadležnosti. Rad Kolegija gradonačelnika je redovno praćen od strane medija, dok se informacije sa održanih kolegija redovno objavljuju na službenoj web stranici Grada Tuzla www.tuzla.ba.

Na sjednicama Kolegija gradonačelnika razmatrane su i usvajane odluke, rješenja, pravilnici i druga opšta akta za izvršavanje zakona i propisa, koja je gradonačelnik nadležan da donese u smislu člana 69. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 35/05), ali i akta koja su pripremale službe za upravu, stručne i druge službe i UO Zavod za urbanizam kao obrađivač i koje je gradonačelnik kao predlagач razmotrio i uz odgovarajuće prijedloge zaključaka uputio ka Gradskom vijeću Tuzle.

Tokom 2018. godine, održano je 19 sjednica Kolegija gradonačelnika sa ukupno 162 tačke i 198 podtački dnevnog reda sa znatno više materijala, jer jedna tačka ili podtačka sadrži u sebi više materijala (npr. više imovinsko-pravnih akata).

Radni sastanci gradonačelnika su sastanci sa jednom ili više službi, vezani za jednu ili više tematskih oblasti, za rješavanje konkretnog problema ili za pripremu Kolegija. Kolegij, kao konsultativno tijelo, čine predstavnici svih službi, koji se najčešće sastaju u funkciji pripreme sjednica Gradskoga vijeća. Tako da gradonačelnik, u toku jedne godine, održi više od 250 radnih sastanaka sa resornim službama.

Tokom 2018. godine gradonačelnik je u svojstvu predlagača materijala uputio ka Gradskom vijeću Tuzle ukupno 374 raznih materijala, od čega 1 program, 7 planova, 73 odluke, 150 rješenja, 36 izvještaja, 51 inicijativa, 28 informacija i 29 ostalih materijala.

Iz navedenih podataka, vidljiva je proaktivna uloga gradonačelnika i gradskih službi u donošenju odluka, kao i predlaganju odluka i drugih akata Gradskom vijeću Tuzle, kao predstavničkom tijelu građana.

Kada su u pitanju planovi, koji su predlagani Gradskom vijeću Tuzle, usvojeni su između ostalog:

- Srednjoročni i godišnji plan potencijalnih projekata javno-privatnog partnerstva, kao vrlo značajan dokument koji je pretpostavka da se kada je u pitanju razvoj Grada Tuzle određeni značajni i skupi projekti javne infrastrukture i /ili javni infrastrukturni objekti, koji se ne mogu izgraditi ili rekonstruisati iz sredstava Budžeta Grada Tuzle finansiraju primjenom instituta javno-privatnog partnerstva u smislu Zakona o javno-privatnom partnerstvu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj 19/17),

- Plan upravljanja otpadom za Grad Tuzlu, kao jedan od značajnijih dokumenata važnih za implementaciju Strategije razvoja Grada Tuzle iz oblasti održivosti okoliša;

- Plan energetske efikasnosti na području Tuzlanskog kantona za period 2016. - 2018. godina;

- Lokalni akcioni plan za integraciju BH državljana, koji se vraćaju po osnovu Sporazuma o readmisiji za područje Grada Tuzle za period 2019. - 2022. godina;

- više nacrti i prijedloga regulacionih i drugih planova iz oblasti urbanizma i građenja, kao detaljnih planskih dokumenata, kojima se stvaraju pretpostavke za legalnu gradnju na području grada Tuzle, kao što su: Regulacioni plan dijela prostorne cjeline Sjenjak I i prostorne cjeline Sjenjak II u Tuzli, nacrt Zoning plana privredne zone “Mlake” u Tuzli itd.

Od ukupno 73 odluke koje su razmatrane na sjednicama Kolegija gradonačelnika i predložene Gradskom vijeću Tuzle na usvajanje, jedan dio njih se odnosio na stvaranje uvjeta za gradnju donošenjem odluka da se pristupi izradi pojedinih planskih dokumenata, kao i na otklanjanje prepreka za gradnju na području grada Tuzla, pa samim time i na poboljšanje poslovne klime i razvoj privrede na području grada Tuzle. Drugi dio donesenih odluka odnosio se na pružanje raznih olakšica građanima, a neke su omogućile rad Gradskog vijeća, gradonačelnika i nadležnih gradskih službi.

Nabrojati ćemo samo neke od odluka, koje je gradonačelnik predložio, a Gradsko vijeće usvojilo:

- Odluka o utvrđivanju javnog interesa za rekonstrukciju raskrsnice magistralne ceste „M-18“, lokalitet Husino, dionica (006) Šićki Brod 3 - Živinice 1, km 2+500,00, broj: 01/07-31-8525/17,

- Odluka o utvrđivanju javnog interesa za izvođenje radova u svrhu rekonstrukcije i izmještanja ceste za naselje Mandići, broj, 01/07-31-2519/18,

- Odluka o davanju saglasnosti na opterećenje prava građenja zasnovanog u poslovnoj zoni Kreka Sjever u Tuzli na nekretninama u vlasništvu Grada Tuzla,

- Odluka o utvrđivanju javnog interesa za izgradnju elektroenergetskog objekta u poslovnoj zoni „Kreka Sjever“ u Tuzli,

- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o kriterijima i uslovima utvrđivanja novčane naknade koju plaćaju novi korisnici toplotne energije za angažovanje kapaciteta sistema daljinskog zagrijavanja ili za povećanje angažovanosti kapaciteta grijanja (usvojena na 18-toj redovnoj sjednici Gradskog vijeća Tuzla od 07.05.2018. godine). *Navedenom Odlukom zaokružen je sistem prema kojim se građanima u neposrednom okruženju Termoelektrane Tuzla, omogućava besplatan priključak na sistem toplinskog zagrijavanja u Gradu Tuzli,*

- Odluka o prenosu posjeda i prava vlasništva bez naknade na nekretninama u vlasništvu Grada Tuzla koje se nalaze u obuhvatu područja perspektivne vojne imovine OS BiH „Kozlovac“ Tuzla na Bosnu i Hercegovinu - Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine (usvojena na 17-toj redovnoj sjednici održanoj 28.03.2018. godine, a dopuna navedene Odluke na 20-toj redovnoj sjednici održanoj dana

14.07.2018. godine). Istom se stvaraju uvjeti za bolje funkcioniranje sistema odbrane i oružanih snaga na području grada Tuzle,

-Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o organizovanju i funkcionisanju zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u gradu Tuzla,

-Iz oblasti prostornog uređenja i građenja najznačajnija odluka usvojena na prijedlog gradonačelnika od strane Gradskog vijeća bila je Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o provođenju Prostornog plana Grada Tuzle (usvojena na 21. redovnoj sjednici Gradskog vijeća Tuzla od 20.06.2018. godine).

Osim navedenih usvojeno je desetina odluka o iz oblasti prostornog uređenja i građenja, kao preduvjet za gradnju i ulaganja, kao što su: Odluka o pristupanju izradi Regulacionog plana ZBR (zona budućeg razvoja) Irac-Jug I faza u Tuzli, Odluka o pristupanju izradi zoning plana privredne zone „Šići“, Odluka o pristupanju izradi Regulacionog plana prostorne cjeline Topolica u Tuzli, Odluka o provođenju Regulacionog plana prostorne cjeline Slatina I u Tuzli, Odluka o dopuni Odluke o provođenju urbanističkog projekta prostorne cjeline tabašnice – Atik mahala u Tuzli. U 2018. godini Gradsko vijeće Tuzla je na prijedlog Gradonačelnika usvojilo nacrt, dok je na 29-toj redovnoj sjednici od 30.01.2019. godine usvojen prijedlog Odluke o načinima i uslovima plaćanja naknade za pogodnost gradskog građevinskog zemljišta-renta, kojim je omogućeno da se naknada za pogodnost gradskog građevinskog zemljišta-renta može plaćati u ratama i to 50% prije dobijanja odobrenja za građenje, a ostatak po ugovoru i uz plaćanje garancije najkasnije do dobijanja odobrenja za upotrebu,

-Odluka o izmjenama i dopunama odluke o osnivanju Gradskog pravobranilaštva Tuzla,

-Odluka o izmjenama i dopuna Odluke o osnivanju JP Veterinarska stanica Tuzla,

-Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o kućnom redu u stambenim zgradama,

-Odluka o utvrđivanju javnog interesa za izvođenje radova- "Regulacija rijeke Jale III faza".

Od ostalih dokumenata, koje je gradonačelnik Grada Tuzla, predložio Gradskom vijeću navesti ćemo samo neke:

-Pravilnik o izmjeni Pravilnika o kriterijima i postupku za odobravanje jednokratne pomoći pripadnicima branilačke populacije sa područja grada Tuzla,

-Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uslovima za obavljanje poslova upravitelja.

Osim akata, koje je predložio Gradskom vijeću, gradonačelnik je kao što je ranije spomenuto donosio i opšta i pojedinačna akta iz svoje nadležnosti. Iz nadležnosti gradonačelnika usvojeno je 86 raznih opštih akata i više stotina pojedinačnih akata.

Kada su u pitanju opšta akta tokom 2018. godine usvojeno je i objavljeno u „Službenom glasniku Grada Tuzle“ ukupno 86 opštih akata, od čega su 53 odluke, a ostalo se odnosi na programe, pravilnike, uputstva i ostala opšta akta.

Kada su u pitanju akti, koje je donosio gradonačelnik pomenuti ćemo samo neke najznačajnije, kao što su:

-Odluka o subvencioniranju kamate za rješavanje stambenog pitanja mladih,

-Pravilnik o načinu raspodjele finansijskih sredstava medijskim subjektima,

-Pravilnik o utvrđivanju uslova, kriterija i postupku dodjele nepovratnih sredstava privrednim subjektima na području grada Tuzle,

-Program raspodjele sredstava iz Budžeta Grada Tuzle za novčanu podršku privrednim subjektima na području Grada Tuzle za 2018. godinu,

-Pravilnik o kriterijumima i postupku raspodjele sredstava za finansiranje/sufinansiranje kulturnih i sportskih manifestacija,

-Odluka o načinu raspoređivanja finansijskih sredstava iz Budžeta Grada Tuzle neprofitnim organizacijama po LOD metodologiji,

-Procedure priključenja stambenih objekata na sistem daljinskog grijanja Grada Tuzle,

-Opšti uslovi za privremeno zauzimanje javne površine za postavljanje bašta uz ugostiteljske objekte,

-Odluka o usvajanju liste učenika, koji ispunjavaju uslove za stipendiranje na osnovu upisa na deficitarna proizvodna zanimanja, koja traži lokalno tržište rada,

- Odluka o usvajanju liste poslodavaca, koji ispunjavaju uvjete za novčanu podršku za zapošljavanje osoba sa invaliditetom,
- Odluka o imenovanju Tima za implementaciju grant šeme poticaja u privredi u okviru MEG projekta i niz drugih akata.

Inicijative, koje je gradonačelnik Grada Tuzla, uputio ka višim nivoima vlasti

Zbog pravnih praznina u pravnom sistemu Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Tuzlanskog kantona, kao i zbog neadekvatnih zakonskih i drugih rješenja, kojima se nerijetko nanosi šteta jedinicama lokalne samouprave, gradonačelnik Grada Tuzle samostalno i/ili uz podršku Gradskog vijeća, u prethodnim godinama uputio je niz inicijativa višim nivoima vlasti sa prijedlogom, kako bi trebala izgledati zakonska i druga rješenja, a sve sa ciljem zastupanja prava i interesa građana Tuzle na način propisan odredbom člana 15, stav 1. alineja 1. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 49/06 i 51/09), prema kojoj načelnik/gradonačelnik zastupa i predstavlja jedinicu lokalne samouprave.

Tokom 2018. godine, gradonačelnik je obnovio svoje inicijative, koje je ranije dostavio višim nivoima vlasti, a ticale su se donošenja zakona važnih za funkcionisanje lokalne samouprave, ali je isto tako podnio nove inicijative neposredno ili putem Gradskog vijeća Tuzle.

Kada su u pitanju nove inicijative pripremljene od strane gradonačelnika i proslijeđene ili direktno ili putem Gradskog vijeća Tuzla višim nivoima vlasti su slijedeće:

- Inicijativa za donošenje Zakona o Fondu solidarnosti za dijagnostiku i liječenje teških oboljenja kod djece. U velikom i komplikovanom zdravstvenom sistemu u FBiH nije u cjelosti obezbijeđena zdravstvena zaštita stanovništva, posebno djece, koja je zagarantirana gore navedenim međunarodnim dokumentima i domaćim zakonodavstvom, pa su se navedenom inicijativom navedeni nedostaci pokušali otkloniti. Na žalost Vlada Federacije BiH nije imala razumijevanja i odbila je ovu inicijativu Gradskog vijeća i gradonačelnika.

- Inicijativa za donošenje Zakona o dopuni Zakona o javnim nabavkama, a osnovni cilj iste je otklanjanje neravnopravnosti u sistemu javnih nabavki i poslovanju pojedinih ugovornih organa, odnosno pravnih osoba u vlasništvu ili većinskom vlasništvu Bosne i Hercegovine, Entiteta, kantona, gradova i općina (pravne osobe iz člana 4. stav 1. tačka a) Zakona o javnim nabavkama) u odnosu na pravne osobe u privatnom ili većinskom privatnom vlasništvu, do koje dolazi kod nabavke roba radi dalje prodaje.

- Inicijativa za izmjenu Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti Federacije BiH, sa ciljem otklanjanja pravnih praznina u oblasti obavljanja ugostiteljske djelatnosti, a koje predstavljaju barijeru kod registracije istih. Odnosi se konkretno na mogućnost obavljanja usluga vezanih za iznajmljivanje soba u dopunskoj djelatnosti;

- Inicijativa za donošenje Zakona kojim bi se uredila oblast poboljšanja i zaštite kvaliteta zraka na području Tuzlanskog kantona, a koji bi između ostalog sadržavao odredbe o ograničenju/zabrani prodaje i upotrebe uglja koji ima ukupni sadržaj gorivog sumpora iznad 1% i toplotnu moć nižu od 12000 kJ/kg, podnesena s ciljem da se smanje emisije štetnih i zagađujućih čestica u gradu Tuzli.

Inicijative, koje su podnesene u ranijem periodu, ali su obnovljene tokom 2018. godine su slijedeće:

- Inicijativa za donošenje Zakona o izmjenama Zakona o komunalnim djelatnostima Tuzlanskog kantona, s ciljem omogućavanja da se što veći broj građana priključi na sistem daljinskog zagrijavanja, čime će se ublažiti negativni efekti zagađenosti zraka.

- Inicijativa za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stvarnim pravima, s ciljem otklanjanja prepreka u raspolaganju imovinom jedinica lokalne samouprave, a posebno građevinskog zemljišta.

Napominjemo da je gradonačelnik Grada Tuzle uputio u prethodnom periodu ka višim nivoima vlasti, ukupno tridesetak raznih inicijativa, mi ćemo spomenuti samo neke:

-Inicijativa za pristupanje izmjenama Ustava Federacije Bosne i Hercegovine s ciljem stvaranja funkcionalnijeg i ekonomičnijeg ustavnog i pravnog uređenja u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i obezbjeđenja ravnopravnosti svih naroda i građana koji žive na prostoru Federacije Bosne i Hercegovine, bez obzira odakle dolazili. O navedenoj inicijativi javnost je upoznata putem sredstava javnog informisanja, a njenom realizacijom otkočio bi se proces ustavnih promjena i umjesto nepovjerenja i mržnje, stekli bi se uslovi za stvaranje povjerenja među narodima i bratstva o čemu bi imali koristi svi građani u Federaciji BiH, uključujući i građane Tuzle;

-Inicijativa za izmjene i dopune Zakona o pripadnosti javnih prihoda sa ciljem otklanjanja neravnopravnosti između pojedinih kantona, gradova i općina u Federaciji BiH u odnosu na Sarajevski kanton i općine u navedenom kantonu,

-Inicijativa za regulisanje prava raspolaganja na nekretninama Rudnika „Kreka“ Tuzla, za bivše pogone, Rudnik „Lipnica“ i Rudnik „Bukinje“ u Tuzla, s ciljem da se imovina u vlasništvu Rudnika „Kreka“, a koja se ne koristi i ima svu potrebnu infrastrukturu, da na korištenje Gradu Tuzli radi daljnjeg egzistiranja, a time širenja poslovnih inkubatora.

U prethodnim godinama prihvaćene su inicijative Gradskog vijeća Tuzla i gradonačelnika Grada Tuzle za donošenje zakona od značaja za život građana i uređenje odnosa u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao npr. Inicijativa za donošenje Zakona o gradu Tuzla, Inicijativa za donošenje Zakona o izdvajanju i usmjeravanju dijela prihoda preduzeca EP BiH, Inicijativa za donošenje seta sistemskih zakona vezanih za prirodnu nesreću iz 2014. godine, te su od strane Federalnog parlamenta, na prijedlog Vlade Federacije BiH doneseni adekvatni zakoni. Naprijed pobrojane aktivnosti su svakako rezultat rada Gradskog vijeća, gradonačelnika Grada Tuzle i gradske administracije.

Protokolarni poslovi

U 2018. godini, gradonačelnik Grada Tuzle je nastavio sa kontaktima i komunikacijom sa pravnim i fizičkim osobama, sa područja grada Tuzle kao i sa područja gradova i općina iz cijele Bosne i Hercegovine, te sa inostranim subjektima. Fokus održanih sastanaka u 2018. godini bio je vezan za privredne aktivnosti i potencijalne investicije, kroz sastanke sa privrednicima i predstavnicima privrednika, zatim na kulturnim, vjerskim, sportskim i drugim društvenim događanjima, putem održanih sastanaka sa predstavnicima organizacija i udruženja građana, sportskih i kulturnih organizacija, obrazovnih i vjerskih organizacija i institucija, mjesnih zajednica, kao i održanim brojnim sastancima sa građanima i stranim delegacijama. Kroz ove aktivnosti gradonačelnik je obavio preko 1.100 protokolarnih i radnih sastanaka. Neki od najvažnijih sastanaka koje je gradonačelnik obavio u okviru protokolarnih poslova sa stranim delegacijama su sastanci sa Šefom misije OSCE-a u BiH, te sastanak sa Šefom delegacije EU u BiH. Kada su u pitanju posjete stranih delegacija Tuzli, održano je oko 40 sastanaka sa predstavnicima ambasada i međunarodnih organizacija, kao što su ambasade Sjedinjenih Američkih Država, Japana, Švicarske, Holandije, Austrije, Indije, Francuske, Indonezije, te međunarodne organizacije Švicarskog Crvenog križa. U vezi sa obavljenim protokolarnim poslovima, putem web stranice Gradske uprave i elektronskih medija, kontinuirano su i svakodnevno objavljivane informacije o radu Gradskog vijeća, gradonačelnika i gradskih službi.

Stanje u oblasti upravljanja ljudskim resursima/ državnoj službi

Osim navedenih, u okviru ovlaštenja utvrđenih Ustavom, zakonom, Statutom grada Tuzla i drugim propisima, gradonačelnik rukovodi svim gradskim službama i upravnom organizacijom. U okviru tih ovlaštenja gradonačelnik je zadužen za provođenje Zakona o državnoj službi u TK i donosi pojedinačne akte koji se odnose na upravno rješavanje i rješavanje o pravima, dužnostima i odgovornostima državnih službenika i namještenika u Gradu Tuzli. U rukovođenju i organizovanju poslova i zadataka u okviru gradskih službi gradonačelniku pomažu pomoćnici gradonačelnika za službe za upravu i rukovodioci stručnih službi u skladu sa ovlaštenjima koja je na njih gradonačelnik prenio, kao i direktor UO Zavod za urbanizam.

Imajući u vidu činjenicu da je jedan o prioriteta zadataka Grada Tuzle stalno unapređenje rada uposlenika u gradskoj administraciji, kontinuirano se vrše analize pravilnika o unutrašnjoj organizaciji gradskih organa uprave i po potrebi isti se usklađuje sa potrebama Grada u pogledu primjene zakona i izvršavanja obaveza prema građanima. S tim u vezi, a sa ciljem boljeg i efikasnijeg obavljanja poslova iz nadležnosti nekih gradskih službi u 2018. godini, gradonačelnik je donio Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji gradskih organa uprave i stručnih službi Grada Tuzle, na koji je saglasnost dalo Gradsko vijeće Tuzle.

U skladu sa članom 47. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji gradskih organa uprave i stručnih službi Grada Tuzle, gradonačelnik je donio rješenja kojima je službenike i namještenike, koji su na dan stupanja na snagu Pravilnika zatečeni na radu, postavio odnosno rasporedio na radna mjesta utvrđena Pravilnikom za koja ispunjavaju utvrđene posebne uslove.

Sa 31.12.2018. godine u gradskoj upravi je bio 421 uposlenik (uključujući 6 uposlenika u Gradskom pravobranilaštvu), što je za 4 uposlena manje u poređenju sa 31.12.2017. godine, kada je bilo 425 uposlenih. Tendencija smanjivanja broja zaposlenih u gradskoj administraciji naročito je vidljiva u poređenju sa pokazateljima iz 2008. godine kada je u službama za upravu, stručnim službama, upravnoj organizaciji i pravobranilaštvu bilo zaposleno 535 uposlenika.

Kada je u pitanju smanjivanje broja zaposlenih u toku 2018. godine, 21 uposleniku je prestao radni odnos u Gradu Tuzli, i to 16 uposlenika je ispunilo uslove za ostvarivanje prava na penziju, 3 uposlenika su dobrovoljno istupila iz državne službe, a za dva uposlenika je zbog smrti prestao radni odnos.

U toku 2018. godine započete su konkursne procedure za prijem 18 državnih službenika i namještenika. Zbog dužine trajanja konkursnih procedura koje provodi Agencija za državnu službu FBiH, u toku 2018. godine okončane su konkursne procedure i u radni odnos primljena 4 državna službenika i 1 namještenik. Pored navedenog načina popune upražnjenih radnih mjesta, gradonačelnik je sklopio sporazume o preuzimanju 5 državnih službenika iz drugih organa uprave sa područja Tuzlanskog kantona.

Pored navedenih aktivnosti u toku 2018. godine provođeno je i niz drugih postupaka koji se odnose na ostvarivanje prava i dužnosti iz radnog odnosa uposlenih, postupajući po zahtjevima uposlenika ili po službenoj dužnosti.

3.1. Međunarodna saradnja

Grad Tuzla i dalje predstavlja jednu od vodećih lokalnih uprava u BiH po uspostavljenim međunarodnim kontaktima, saradnji sa inostranim subjektima i učešću u projektima i programima iz oblasti međunarodne saradnje. Na ovo značajno utiče pozitivni imidž Tuzle kao otvorenog grada i grada multikulture i tolerancije, ali isto tako i pozitivna iskustva inostranih partnera i međunarodnih organizacija iz saradnje u prethodnom periodu.

Zahvaljujući imidžu Tuzle i gradske administracije, podršci Gradskog vijeća, angažmanu svih gradskih službi, gradskih preduzeća i ustanova, organizacija civilnog društva i drugih partnera, te uspostavljenoj saradnji sa donatorima, realiziran je veliki broj projekata iz različitih oblasti, te nastavljena saradnja sa ambasadama, prijateljskim gradovima, regijama i međunarodnim organizacijama.

Gradska uprava je, putem Stručne službe za poslove gradonačelnika, ali i drugih gradskih službi, permanentno pratila sve javne pozive EU i drugih međunarodnih organizacija, a projekti sa kojima se apliciralo na sredstva su određivani u skladu sa prioritetima, odnosno u skladu sa Strategijom razvoja i drugim strateškim i razvojnim dokumentima, smjernicama gradonačelnika i zaključcima Gradskog vijeća.

Pored aktivnosti na pripremi i implementaciji projekata, gradonačelnik je putem Stručne službe za poslove gradonačelnika radio intenzivno i na njegovanju i razvijanju saradnje sa prijateljskim

gradovima, pokrajinama i regijama, kao i na uspostavljanju novih odnosa saradnje sa drugim gradovima, te sa građanima Tuzle i BiH koji žive u inostranstvu (dijaspore).

U toku 2018. godine, uglavnom se radilo na realizaciji projekata iz oblasti lokalnog ekonomskog razvoja, energetske efikasnosti i okolišnog razvoja, komunalne infrastrukture, socijalne zaštite, jačanja uloge nacionalnih manjina, kulturne saradnje i unapređenja statusa mladih u Tuzli.

Grad Tuzla je, zahvaljujući referencama postignutim na prethodnim projektima, uspio i u ovom periodu ostvariti saradnju sa svim najznačajnijim organizacijama, donatorima i fondovima, koji djeluju na području BiH, EU, Delegacija Europske unije u BiH, USAID, Razvojni program Ujedinjenih naroda – UNDP, Misija OSCE-a u BiH i Tuzli, Međunarodna organizacija za migracije – IOM, Njemačka razvojna banka – KfW, Međunarodni fond za razvoj poljoprivrede – IFAD, Evropska investiciona banka, Državni sekretarijat za ekonomske poslove Švicarske konfederacije – SECO, sa stranim ambasadama u BiH: ambasada Sjedinjenih Američkih Država, ambasada Narodne Republike Kine, ambasada Republike Austrije, ambasada Republike Turske, ambasada Republike Makedonije, ambasada Švicarske, ambasada Republike Bugarske, ambasada SR Njemačke, ambasada Republike Češke, ambasada Kraljevine Švedske, ambasada Kraljevine Holandije, ambasada Republike Italije, kao i drugim udruženjima, delegacijama i gradovima: Udruženje “Adottando”, Općina Saint – Denise, Grad Osijek, Grad Koprivnica, Grad Rijeka, Grad Pečuh, Grad Linz, Općina Tuzla (Istanbul), itd.

Pokazatelj uspješne međunarodne saradnje su i kontinuirani kontakti sa gradovima sa kojima Grad Tuzla ima potpisane sporazume o saradnji, odnosno sa bratimljenim gradovima: Bolonja, Osijek, Pečuh, Saint Denis, Tuzla/Istanbul, Linz. Imajući navedeno u vidu, moglo bi se reći da su brojni međunarodni kontakti, bogata međunarodna saradnja, razmjena iskustava i realizacija međunarodnih projekata doprinijeli bržem, efikasnijem i kvalitetnijem razvoju Tuzle u gotovo svim oblastima života.

S obzirom da je Gradsko vijeće, ali i šira javnost imala priliku razmatrati i detaljnije se upoznati sa svim projektima i aktivnostima iz oblasti međunarodne saradnje putem Informacije o saradnji Grada Tuzle sa inostranim subjektima i realizaciji projekata i programa iz oblasti međunarodne saradnje, koja je razmatrana na sjednici Gradskog vijeća, navesti ćemo samo nekoliko najznačajnijih projekata, čija realizacija je doprinijela i doprinosi ukupnom razvoju našeg grada:

- Projekat „Program vodosnabdijevanja i upravljanja otpadnim vodama u Bosni i Hercegovini II za Tuzlu, Zenicu“ - Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, Njemačka kreditna banka za obnovu (Kreditanstalt für Wiederaufbau – KfW) i Vlada Švicarske konfederacije potpisali su dana 11.07.2011. godine Sporazum o finansiranju za izradu Studije izvodivosti za pripremu Programa vodosnabdijevanja i upravljanja otpadnim vodama u Bosni i Hercegovini II za Tuzlu, Zenicu i Travnik. Cilj pomenute studije izvodivosti, odnosno programa koji je predmet studije, je poboljšanje sistema vodosnabdijevanja i sistema otpadnih voda u gradovima Tuzla, Zenica i Travnik, te osiguranje održivog i higijenskog vodosnabdijevanja stanovništva u pomenutim gradovima, po isplativim i društveno prihvatljivim troškovima, što direktno treba da doprinese poboljšanju životnih uslova stanovništva. Finalni izvještaj studije izvodljivosti sačinjen je od strane konsultantskog konzorcija Dorsch International Consultants/Hydro-Engineering Institute Sarajevo (Heis), koji je angažovan na osnovu ugovora zaključenog sa Ministarstvom finansija i trezora Bosne i Hercegovine. Ukupni procijenjeni trošak Programa vodosnabdijevanja i zbrinjavanja otpadnih voda u Bosni i Hercegovini II iznosi 20,49 miliona eura, uključujući nepredviđene troškove, od čega kreditna sredstva iznose ukupno 11,00 miliona eura, dok finansijski doprinos, odnosno sredstva grantova iznose 9,49 miliona eura, koja obezbjeđuje Švicarska Vlada, odnosno Staatssekretariat für Wirtschaft des Eidgenössischen Volkswirtschaftsdepartaments (SECO) – Državni sekretarijat za ekonomske poslove koji predstavlja Vladu Švicarske konfederacije, preko Njemačke kreditne banke za obnovu (Kreditanstalt für Wiederaufbau – KfW). Od ukupnih kreditnih sredstava u iznosu od 11,00 miliona eura, koja su predviđena programom, za Grad Tuzlu planiran je iznos do 6,25 miliona eura, kao i dodatnih 5,392 miliona eura u vidu bespovratnih sredstava, te dodatni grant od 0,75 miliona eura za institucionalno jačanje, što ukupno iznosi 12,39 miliona eura. Nakon što je u junu 2015. godine njemački Bundestag

ratificirao navedeni sporazum, projekat je započeo i potpisan je Ugovor o zajmu i grantu. Važno je napomenuti da je, u okviru ovog projekta, Gradu Tuzli od strane Vlade Švicarske odobren dodatni grant u iznosu od 1.250.000,00 Eura, namjenjen za rekonstrukciju i otklanjanje šteta prouzrokovanim elementarnim nepogodama u 2014. godini. Tokom 2017. i 2018. godine provedeno je niz aktivnosti na realizaciji sredstava projekta: nabavljeno 1.000 novih radio-relejnih vodomjera, provedeni postupci za dobijanje potrebnih urbanističkih i građevinskih dozvola, pristupilo se rješavanju imovinsko-pravnih odnosa, objavljeni tenderi za rekonstrukciju pumpnih stanica i rezervoara, za izgradnju 4 nova bunara i proširenje pogona PTV „Stupari“, za izgradnju dovodnih cjevovoda, te su potpisani Ugovori za nabavku vozila za potrebe JKP „Vodovod i kanalizacija“ (kamioni, bageri, utovarivači i specijalna vozila). Realizacija ugovorenih poslova se očekuje sredinom 2019. godine.

- Projekat “Općinskog okolišnog i ekonomskog upravljanja (MEG)” - Projektom općinskog okolišnog i ekonomskog razvoja osigurana su donatorska sredstva za provođenje tri komponente: demokratska javna politika i dobri procesi upravljanja u javnoj lokalnoj samoupravi, pružanje kvalitetnih javnih usluga u sektoru privrede i okoliša u skladu sa potrebama građana, regulatorni okviri na višim nivoima vlasti za efektivno pružanja javnih usluga. Grad Tuzla je jedan od 18 odabranih općina i gradova za realizaciju projekta. Preduslov za realizaciju sredstava je pozitivna ocjena o postojećim kapacitetima i uslugama, koju smo dobili od strane donatora čime su osigurana sredstva za realizaciju planiranih projekata. Na osnovu dobrih rezultata koje je postigao Grad Tuzla u 2018. godini, dodijeljena su nam sredstva u iznosu od 300.000 KM za projekte sanacije i proširenja postojeće vodovodne i kanalizacione mreže u Gradu Tuzla. Radi se o projektima vodosnabdijevanja i kanalizacije za naselje Pekmezije (MZ Solina), projekat vodosnabdijevanja naselja Mala Solina (MZ Solina) i izgradnja kanalizacije u Fočanskoj ulici (MZ Sjenjak), ukupne vrijednosti 300.000 KM, uz jednako učešće sredstava iz Budžeta Grada Tuzla. Pored infrastrukturnih projekata, realizovana je i obuka vijećnika, uposlenika gradske uprave i predstavnika organizacija civilnog društva u oblasti lokalnog razvoja. U okviru projekta je formirana mreža stručnjaka iz oblasti lokalnog ekonomskog razvoja sa namjerom da se međusobnim iskustvima pomogne u ovoj oblasti, a kojom predsjedava Grad Tuzla. Projekat finansira Vlada Švicarske uz tehničku podršku UNDP-a u BiH.

- Regionalni program lokalne demokratije na zapadnom Balkanu (ReLOaD) - Grad Tuzla je jedna od 10 gradova i općina iz BiH koje su uključene u ReLOaD projekat. Projektom je predviđeno jačanje kapaciteta gradske uprave za bolju saradnju sa organizacijama civilnog društva kroz transparentno finansiranje. Grad Tuzla je u okviru ovoga projekta prilagodio pravne akte za dodjelu budžetskih sredstava organizacijama civilnog društva i to prema metodologiji koja omogućava unapređenje korištenja budžetskih sredstava. Grad Tuzla se obavezao da na transparentan način finansira projekte od javnog interesa koje će provoditi organizacije civilnog društva, sa ciljem poboljšanja životnih uslova za svoje građane. Posebna pažnja je posvećena projektima koji pružaju socijalne usluge za one najranjivije, uključujući projekte koji se tiču ravnopravnosti spolova, zaštite okoline, te ljudskih prava. ReLOaD unaprijeđuje mehanizme putem kojih lokalne uprave finansiraju organizacije civilnog društva u skladu s lokalnim razvojnim prioritetima. Na taj način ReLOaD program, u partnerstvu sa lokalnim vlastima širom Zapadnog Balkana, doprinosi povećanju uključenosti civilnog društva u procese donošenja odluka i poboljšanju nivoa pružanja usluga građanima. Putem javnog poziva, u 2017. godini je odabrano šest projekata za finansiranje ukupne vrijednosti 188.379 KM, od čega 70% finansira Evropska unija preko UNDP-a, a projekti su realizovani tokom 2018. godine.

- Dijaspورا za razvoj (D4D) - doprinosi mobilizaciji i prikupljanju podrške dijaspori za društveni i ekonomski razvoj BiH, te povezivanje dijaspori sa javnim, nevladinim i privatnim sektorom. Grad Tuzla je jedna od 16 jedinica lokalne samouprave u BiH uključenih u projekat vrijedan 5,7 miliona eura, koji finansira Vlada Švicarske, UNDP i Međunarodna organizacija za migracije. Projektom su planirane aktivnosti na usklađivanju razvojnih strategija s okvirom politika dijaspori na višim nivoima vlasti, te pružanje usluga članovima dijaspori i poticanje inicijativa za privlačenje znanja i investicija iz dijaspori. Grad Tuzla je revidiranom strategijom razvoja posebnu pažnju posvetio dijaspori, te odredio nekoliko projekata i aktivnosti koje se trebaju realizovati u narednom trogodišnjem periodu. Projektom je omogućeno institucionalno jačanje kapaciteta gradske

uprave za odnose sa dijasporom, unapređenje poslovnog ambijenta u Tuzli kroz povezivanje sa dijasporom i unapređenje poslovanja privatnog sektora iz Tuzle kroz sredstva projekta.

- Lokalni integrisani razvoj (LIR) - Realizacijom projekta je omogućeno unapređenje lokalnog integrisanog razvoja i životnog standarda te osnaživanje mehanizama i resursa za socijalni i ekonomski razvoj. Grad Tuzla kao jedan od 21 jedinice lokalne samouprave je kroz projekat unaprijedio usluge unapređenja infrastrukture. Uz podršku ovog projekta izvršeno je uspostavljanje DMS-a, odnosno informatizacija postupaka i procedura koje se vode u službama za upravu i drugim službama Grada Tuzla, kao i angažovanje eksperta za provođenje procesa revizije Strategije razvoja Grada Tuzla za period 2019. - 2021. godine. Projekat je dio EU programa za lokalni razvoj i zapošljavanje, koji finansira Europska unija u iznosu od 19 miliona eura.

- “Projekat uspostavljanja pravnog okvira i izgradnja kapaciteta u oblasti socijalnog stanovanja –CEB II” (maj, 2017 – u trajanju) - Projekat je omogućio uspostavljanje sistema socijalnog stanovanja u gradu Tuzla. Riječ je o kreditnim sredstvima Evropske investicijske banke, za koja se zadužila država BiH i sredstvima Grada Tuzla. U okviru ovog projekta, Grad Tuzla je osigurao trajna održiva rješenja za 150 porodica u smislu stambenog zbrinjavanja i socijalne zaštite za kategorije osoba koje žive u kolektivnom centru i alternativnom smještaju na području Grada, izgradnjom kolektivnog stambenog objekta sa devet lamela na lokalitetu Miladije i Solina. U okviru projekta planirana je izgradnja ambulante porodične medicine u MZ Kreka i izgradnja obdaništa u MZ Solina. Na lokaciji Miladije gradi se zgrada sa pet lamela, a na lokalitetu Solina zgrada sa četiri lamele.

- Regionalni program stambenog zbrinjavanja u BiH - Podprojekat RSP- 2. Talas - u okviru ovog projekta planirana je izgradnja tri stambene jedinice za četiri povratničke porodice iz Hrvatske, Srbije i Crne Gore, u vrijednosti od 90.000 KM. Učešće Grada Tuzla u realizaciji ovog projekta ogleda se u obezbjeđenju potrebne dokumentacije i izradi infrastrukture. Projekat se realizuje na području Mjesne zajednice Požarnica.

- U okviru Programa urbanog partnerstva II Svjetske banke i Republike Austrije, obezbjeđeno je jačanje kapaciteta Grada Tuzla, u okviru kojeg je Grad Tuzla uzeo učešće u tri komponente projekta, i to: društvena odgovornost i uključivanje građana, izgradnja integriteta i samoprocjena finansija. Projekat se realizuje u okviru potpisanog Sporazuma o saradnji na realizaciji “Programa urbanog partnerstva II”.

- “Horizontal Facility –Zajednički projekat EU/VE - „Jačanje zaštite nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini” - U okviru Zajedničkog programa Evropske unije i Vijeća Evrope “Horizontal Facility” za Zapadni Balkan i Tursku, koji traje od maja 2016. do maja 2019. godine, Grad Tuzla u saradnji sa Vijećem Evrope provodi projekat pod nazivom: “Jačanje zaštite nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini”, a opći cilj je unapređenje mehanizama zaštite ljudskih prava osoba koje pripadaju nacionalnim manjinama u skladu s evropskim standardima. Projekat sadržava dvije oblasti: obrazovanje i očuvanje kulturnog naslijeđa nacionalnih manjina. Nosilac projekta je Grad Tuzla, a u realizaciji projekta partner je udruženje Roma “Euro Rom” Tuzla. Finansijsko učešće EU i Vijeća Evrope je 10.962,00 Eura.

- U okviru Projekta “Novi život neolitskog naslijeđa u prepoznatim prirodnim područjima od velikog značaja - NeoLIFE”, čija je realizacija pokrenuta krajem 2018. godine, dodatno će biti promovisana jedinstvena turistička ponuda koju je Grad Tuzla razvio u okviru kompleksa Panonskih jezera, kao i postojeći sadržaji Arheološkog parka - Neolitsko sojениčko naselje i Geološke postavke Panonika u Tuzli. Projektom su odobreni i finansijski podržani radovi na rekonstrukciji drvene platforme, obnove krovista na nastambama, unaprijeđenje enterijera i unutrašnjeg sadržaja, te hortikulturno uređenje Parka, što će biti praćeno promotivnom kampanjom i edukacijskim aktivnostima. Finansiranje i realizacija ovog projekta odvija se u okviru Programa prekogranične saradnje Srbija - Bosna i Hercegovina (kroz Instrument Pretpristupne pomoći EU - IPA II). Ukupna vrijednost projekta je 593.940,00 Eura, koja su ugovorena preko Sektora za ugovaranje i finansiranje programa iz sredstava EU (CFCU) u okviru Ministarstva finansija Republike Srbije, pri čemu je ugovoreno sufinansiranje projekta sredstvima Evropske unije u vrijednosti od 449.850,13 EUR. Grad

Tuzla realizuje projektne aktivnosti u vrijednosti od 190.237,00 Eura, od čega je vlastito učešće kroz angažman i finansijski doprinos u vrijednosti od 46.152,00 Eura.

U toku 2018. godine, intenzivno se radilo na pripremi novih projektnih prijedloga projekata koji su aplicirani prema dostupnim međunarodnim fondovima, u saradnji sa partnerskim organizacijama. Radi se o slijedećim projektima: Projekat "Obnova dječijeg obdaništa Poletarac" apliciran prema ambasadi Republike Bugarske; Projekat „Uključivanje glasa mladih za razvoj omladinskih politika u EU-Evidence“, u saradnji sa Gradom Bolonja apliciran prema otvorenom pozivu Evropske Unije; Projekat „Obnovljiva energija i energijska efikasnost u sportskim objektima“, projekat obnove SKPC Mejdan Tuzla, u saradnji sa Gradom Vukovarom, apliciran prema fondu Evropske Unije za prekograničnu saradnju između Hrvatske, BiH i Crne Gore; Projekat „Obnova zajedničkog renesansnog iskustva umjetnosti i tradicije u Europi“, koji je apliciran u saradnji sa Gradom Koprivnica prema fondu Evropske Unije – Kreativna Evropa.

3.2. Budžet i finansije

Grad Tuzla je u 2018.godini raspolagao sa ukupnim sredstvima budžeta u iznosu od 62.097.949,08 KM ili 91,10% u odnosu na planirana sredstva, što je više za 6,15% u odnosu na 2017.godinu.

Ukupno ostvarena sredstva Budžeta Grada Tuzla u 2018.godini iznose 62.097.949,08 KM, a koja se sastoje od prihoda Budžeta u iznosu od 49.291.683,13 KM, primitaka od prodaje u iznosu od 1.518.792,00 KM, suficita u iznosu od 10.487.473,95 KM i neutrošenih kreditnih sredstava u iznosu od 800.000,00 KM i u odnosu na planirana ostvarena su sa 91,10%, a u odnosu na 2017. godinu veći su za 6,15%, odnosno za 3.598.620,34 KM.

Kreditna sredstva i prihodi koji su se prikupljali tokom godine u knjigovodstvu budžeta evidentirani su i raspoređeni u šest fondova, u skladu sa namjenom sredstava, dok su sredstva ostvarena od suficita iz prethodne godine evidentirana u pripadajućem iznosu po slijedećim fondovima:

Naziv fonda	Ukupno ostvarena sredstva	Učešće u ukupnim sredstvima
Opšti fond	40.414.723,36	65,08
Fond za komunalnu infrastrukturu	14.334.291,85	23,09
Fond za zaštitu i spašavanje ljudi i mat.dobara	683.626,78	1,10
Fond sred. od naknade za prihode ostvarene radom termoelektrana	6.643.998,54	10,70
Fond za skloništa	350,88	0,00
Fond za soc. stanovanje	20.957,67	0,03
Ukupna sredstva	62.097.949,08	100,00

Realizacija rashoda iz Budžeta Grada Tuzla u 2018. godini, vršila se u skladu sa Budžetom i Odlukom o izvršavanju Budžeta, usvojenim od strane Gradskog vijeća Tuzla. Ukupno planirani rashodi i izdaci u Budžetu Grada Tuzla za 2018. godinu u iznosu od 68.162.294,94 KM ostvareni su u iznosu od 49.101.116,59KM ili 72,04%, što je za 4% više u odnosu na 2017.godinu.

Od ukupno utrošenih sredstava u 2018.godini na rashode se odnosi 47.769.900,89 KM dok je za otplatu kredita izdvojeno 1.331.215,70 KM.

Posmatrajući rashode po organizacionim jedinicama u Budžetu 2018. godine vidi se da su isti veći za 4% u odnosu na rashode u 2017.godini. Najveći dio rashoda se odnosi na Službu za komunalne poslove, izgradnju i poslove mjesnih zajednica koja u strukturi ukupnih rashoda učestvuje sa 38,17% odnosno sa 18.740.024,48 KM, i Službu za ekonomski razvoj i društvene djelatnosti koja u strukturi ukupnih rashoda učestvuje sa 27,05% odnosno 13.283.769,70 KM. Obje službe ukupno u strukturi rashoda učestvuju sa 65,22%, odnosno 32.023.794,18 KM.

Grad Tuzla je u 2018. godini podržao rad četiri ustanove koje su uključene u Jedinstveni račun trezora Grada Tuzla, i to JU Centar za socijalni rad, JU za predškolski odgoj i obrazovanje „Naše dijete“, JU

Gradski stadion „Tušanj“ i JU „Centar za kulturu“, iz Budžeta Grada Tuzla za 2018. godinu, izdvojena su sredstva u ukupnom iznosu od 3.204.197,93 KM.

Realizovanje ciljeva utvrđenih u Dugoročnoj strategiji razvoja Grada Tuzla do 2026. godine, u 2018. godini, kao i prethodnih godina nastavljeno je sa rješavanjem problema u cestovnoj infrastrukturi, poboljšanju opremljenosti izgrađenosti postojećih komunalnih objekata, širenju i rekonstrukciji vodovodne i kanalizacione mreže, izgradnji, rekonstrukciji i održavanju javne rasvjete i druge infrastrukture, izradi prostorne dokumentacije i drugoj infrastrukturi.

3.3. Lokalni ekonomski razvoj

Aktivnosti u oblasti lokalnog ekonomskog razvoja, u 2018. godini, provodile su se u skladu sa potrebom unaprijeđenja investicija u privredni razvoj grada Tuzla, kako bi se kreirao brži ekonomski rast i prilike za zapošljavanje, što je jedno od strateških usmjerenja razvoja grada Tuzla. Aktivnosti su se usmjeravale na jačanje specifičnih konkurentskih prednosti i ukupne privredne konkurencije i nove ekonomije bazirane na tehnološki intenzivnim djelatnostima, kao i tercijarnog sektora uslužnih djelatnosti uključujući turizam te, s druge strane, na aktivnosti podrške razvoja poslovne infrastrukture te poticajima za privredu.

Nastavljen je aktivan pristup i interesorno djelovanje i vrijedan rad i angažovanje gradskih službi kada je u pitanju provođenje zacrtane politike u oblasti lokalnog ekonomskog razvoja grada. To se između ostalog odnosi na izradu i donošenje prostorno planske dokumentacije i regulacionih planova kojim su definisani prostori za izgradnju poslovno proizvodnih sadržaja i područja budućih poslovnih zona, povećanje efikasnosti u izdavanju urbanističko - tehničke dokumentacije za realizaciju poduzetničkih investicija, te registracije poslovanja iz nadležnosti Grada, kao i kontinuirani rad na rješavanju imovinsko - pravnih pitanja u procesu obezbjeđenja lokacija za novu gradnju.

Izgradnja i unapređenje komunalne infrastrukture i izgradnja komunalnih objekata je pozitivno utjecala na razvoj privrednog ambijenta, kao što je razvoj putne infrastrukture, rasvjete, vodovodne i kanalizacione mreže, podizanje kvaliteta usluge odvoza smeća, poboljšanje higijene grada, širenje mreže toplifikacije grada, koji su direktno u funkciji privrednog razvoja i privlačenja investicija, odnosno nove gradnje i s tim u vezi, unapređenja poduzetničkog ambijenta, očuvanja postojećih i stvaranja novih radnih mjesta u realnom sektoru, te dostizanja strateškog cilja da Tuzla bude ugodna za život građana sa visokim nivoom kvaliteta i povoljnom cijenom komunalnih usluga. Pri tome, treba pomenuti 22 javna preduzeća i javne ustanove čiji je osnivač ili suosnivač Grad Tuzla, i koja svojim uspješnim i stabilnim poslovanjem doprinose privrednom razvoju, za razliku od većine gradova i općina u BiH koje imaju negativna iskustva u toj oblasti.

Izgradnju poslovnih zona i ostale poduzetničke infrastrukture, u kom smislu posebno treba izdvojiti Poslovnu zonu u Poljani, gdje su realizovane brojne i vrijedne investicije poslovnih subjekata. Treba pomenuti i izgradnju Poslovne zone Kreka-sjever - I faza, u kojoj je u završnoj fazi izgradnja kompletne primarne infrastrukture.

U 2018. godini nastavljena je kontinuirana podrška ranije pokrenutih poduzetničkih centara, kao što su RPC Tuzla-Inkubator „Lipnica“ i BIT Centar Tuzla, koji su od pokretanja imali pozitivan razvojni trend i danas su primjeri najuspješnijih aktivnih poduzetničkih centara u BiH i regiji. Raspoloživi prostorni kapaciteti RPC-a uvijek su skoro u cijelosti iskorišteni, odnosno preko 90%. Do sada je u RPC-u, pogodnosti povoljnog smještaja i ostalih pratećih usluga, koristilo oko 80 poslovnih subjekata, u kojima je radilo oko 600 radnika. U strukturi korisnika najzastupljeniji su subjekti iz proizvodne djelatnosti i djelatnosti proizvodnih usluga.

Zahvaljujući BIT Centru, u gradu Tuzla je došlo do značajnog razvoja, sasvim nove industrije, industrije novih visokih tehnologija i proizvodnji softvera, skoro isključivo za izvoz. Razvoj BIT Centra Tuzla, realizovan je u pet faza, a kao odgovor na stalne potrebe za proširenjem kapaciteta, iskazane od firme u sektoru informaciono komunikacionih tehnologija. Kapaciteti BIT Centra u cijelosti su popunjeni i trenutno je smješteno 20 preduzeća koje zapošljavaju 200 uposlenih osoba, uglavnom inženjera u oblasti informaciono-komunikacionih (ICT) tehnologija. Obzirom da BIT centar

funkcioniše kao inkubator za nastanak i razvoj preduzeća u oblasti informaciono-komunikacionih tehnologija, do sada je BIT centar podržao nastanak i razvoj 51 privrednog subjekta, koji sada posluju izvan BIT Centra i koji zapošljavaju preko 500 uposlenih. BIT centar ostvaruje i dugogodišnju saradnju sa Elektrotehničkim fakultetom u Tuzli, kojem je ustupio laboratorije za razvoj novih ideja i proizvoda, i u kojima se održava praktična nastava za studente ovog fakulteta. Na osnovu podrške u nastanku i razvoju privredne djelatnosti informacionih tehnologija na području grada Tuzla, i drugi domaći i strani investitori su prepoznali interes za ulaganja u Tuzli, kao što je Centar za robotiku, Píksel interactive (Virgin Group) i drugi, gdje je iskazan značajan interes za nova zapošljavanja.

Razvoj turizma, koji se temelji na razvoju kompleksa Panonskih jezera, postao je novi pravac ekonomskog razvoja i unapređenja konkurentnosti privrede, definisan Strategijom razvoja grada Tuzle do 2026. godine. Razvoj kompleksa Pannonica, koji je danas jedinstven turistički i rekreativni centar, imao je direktne efekte na razvoj trgovine i ugostiteljstva kao komplementarne djelatnosti turizmu, pri čemu treba izdvojiti razvoj i stalno povećanje smještajnih turističkih kapaciteta, pri čemu treba posebno pomenuti realizaciju privatne investicije velike vrijednosti u izgradnju Hotela „Mellain“, kao i izgradnju i registraciju velikog broja pansiona i soba za iznajmljivanje, kao i malih hotela i motela, te registraciju većeg broja pansiona. Grad Tuzla je u saradnji sa nadležnim institucijama iznašao mogućnost registrovanja iznajmljivača smještajnih kapaciteta na području grada Tuzla. Nadležna gradska služba će voditi registar iznajmljivača i izdavati rješenja o minimalnoj tehničkoj opremljenosti smještajnih kapaciteta, kao uslov za njihovu registraciju. Grad Tuzla je formirao i Turističku zajednicu, koja radi na privlačenju turista, unapređenju uslova za dolazak i boravak turista u Tuzli, podsticanju razvoja turističke infrastrukture i promociji Tuzle i njenih turističkih sadržaja u široj regiji.

Valorizacija kulturno historijskog naslijeđa i razvoj kulture, uređenje historijske jezgre grada, pri čemu treba izdvojiti uređenje Trga slobode, Sonog trga, Gradskog parka sa spomenikom Tvrtku I Kotromaniću, što direktno potiče razvoj turizma i općenito poboljšanje kvaliteta života građana.

Aktivan odnos i konstantno unapređenje saradnje i neposredne komunikacije sa poslovnim sektorom, u kom smislu treba istaknuti osnivanje i saradnju sa Savjetom gradonačelnika za lokalni ekonomski razvoj, te rad Ureda za poduzetnike, koji je aktivno djelovao u 2018. godini, i putem kojeg je pruženo preko 100 različitih usluga privrednicima. Također, potrebno je istaknuti i aktivnu saradnju sa Udruženjem poslodavaca Tuzlanskog kantona, što su bitni institucionalni mehanizmi podrške novih i postojećih poduzetnika, te unapređenja poslovnog okruženja.

U 2018. godini, kao dio ukupnog sistema podrške razvoju poduzetništva, realizovane su mjere direktne i indirektno podrške poslovnog sektora, kao nastavak kontinuiranog procesa započetog 2015. godine. Realizovanim mjerama podrške privrednih subjekata, ostvareni su efekti na zapošljavanju te na očuvanju novoregistrovanih firmi (start-up-a).

S tim u vezi, analizirajući zvanične statističke podatke o registrovanoj zaposlenosti i nezaposlenosti (izvor: Porezna uprava i Služba za zapošljavanje TK), proizlazi da je u gradu Tuzla, u 2018. godini, ostvarena stopa zaposlenosti kao odnos broja zaposlenih i radno sposobnog stanovništva na području grada Tuzla od 65% i nešto je veća u odnosu na 2017. godinu kada je iznosila 64%, s tim da je i dalje veća od stope zaposlenosti na nivou Tuzlanskog kantona, koja je u 2018. godini iznosila oko 56%.

Za podršku u oblasti poduzetništva, ukupno planirana sredstva u 2018. godini, iznosila su 480.000,00 KM, što je za 4% manje u odnosu na 2017. godinu. Od toga, u izvještajnom periodu, u skladu sa strateškim razvojnim dokumentom Grada, realizovan je Program novčane podrške privrednih subjekata u 2018. godini, sa pozicija budžeta, i to Grant za aktivnu politiku zapošljavanja, u iznosu od 300.000,00 KM i Grant za podršku privatnim preduzećima i poduzetnicima, u iznosu od 150.000,00 KM. Realizacijom ovih mjera, iz Budžeta Grada Tuzla direktno je podržano zapošljavanje / samozapošljavanje, ukupno 480 osoba, i to putem slijedećih programa i projekata:

- Projekat “Zapošljavanje i nova radna mjesta”, kojim su podržana 62 privredna subjekta, i u kojima je podržano zapošljavanje 123 nezaposlene osobe iz Tuzle,

- Projekat “Siguran start”, kojim je podržano osnivanje 45 novoosnovanih poslovnih subjekata i zapošljavanje dodatnih 33 radnika,
- U saradnji sa UNDP MEG Programom, realizovan je Projekat jačanja kapaciteta registrovanih obrta u poljoprivredi, ostvorena je podrška za primarne poljoprivredne proizvođače i generisanje prihoda za 15 novih osoba,
- Projekat “Zapošljavanje ranjivih kategorija”, ostvoreno je zapošljavanje osobe sa invaliditetom,
- Projekat “Stipendiranje učenika za deficitarna zanimanja”, kojom mjerom se nastoji rješavati problem poslovnog sektora u nedostatku kvalifikovane radne snage, i kojim je realizovano stipendiranje za 16 učenika za deficitarna zanimanja,
- Program podrške poduzetništva putem LOD metodologije, ostvorena je podrška za 8 organizacija civilnog društva, koji su realizovali projekte u oblasti poduzetništva. Prema izvještajima implementatora projekata, realizacijom istih, direktno je podržano oko 240 osoba iz navedenih ciljnih grupa, dok je broj indirektnih korisnika znatno veći, imajući u vidu posjete organizovanim sajmovima, štampani i distribuirani edukacijski i promotivni materijal,
- Projekat zapošljavanja mladih, ili skraćeno YEP, usmjeren na nezaposlene osobe iz Tuzle, koje imaju ideju da pokrenu vlastiti posao, mlade osobe, žene, kao i organizacije koje djeluju u oblasti socijalnog poduzetništva. U projektu je učestvovalo 30 korisnika, koji su imali mogućnost da prođu kroz kvalitetan i sadržajan proces obuke i razvijanja vlastitih poslovnih vještina.
- Nastavak realizacije Projekta izgradnje Poslovne zone Kreka-sjever-I faza. Izgradnja Poslovne zone Kreka-sjever ima za cilj unapređenje poslovnog ambijenta u Tuzli i pokretanje novih investicija u realnom sektoru, što će rezultirati stvaranjem novih radnih mjesta. Realizovane su aktivnosti na dovršetku izgradnje primarne infrastrukture u ovoj poslovnoj zoni,
- Nastavljena je realizacija podrške postojećih poduzetničkih centara, za JP RPC Tuzla-Inkubator „Lipnica“, kao i JP „BIT Centar“ Tuzla,
- Nastavljene su aktivnosti saradnje sa poslovnim sektorom, u okviru formiranog Savjeta Gradonačelnika za lokalni ekonomski razvoj. Razmatran je veliki broj materijala i informacija, a usvojeno je preko 15 raznih inicijativa, upućenih na nadležno postupanje,
- Isto tako, ostvaren je i kontinuitet u saradnji sa partnerima u oblasti razvoja poduzetništva, i to sa Udruženjem samostalnih obrtnika, koje okuplja, zastupa i djeluje u interesu registrovanih poduzetnika-obrtnika grada Tuzla, te sa Udruženjem za razvoj NERDA, koje je također važan akter i bitan partner Grada u oblasti lokalnog razvoja, koji svojim stručnim kapacitetima pruža podršku Gradu Tuzla u pripremi i zajedničkoj realizaciji značajnih projekata iz EU donatorskih fondova.

Gradska uprava je putem nadležne Službe je aktivno djelovala i u cilju stvaranja povoljnog poslovnog okruženja, u skladu sa zakonskim i drugim propisima koji regulišu oblast poduzetništva i poslove registracije djelatnosti, davala smjernice i upute fizičkim i pravnim osobama u cilju ostvarivanja njihovih prava ali i obaveza vezanih za registrovanu vlastitu djelatnost, kako u direktnim kontaktima tako i putem Ureda za poduzetnike.

U toku 2018. godine Služba je riješila ukupno 1.270 zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad, izmjene ili usklađivanja odobrenja za rad, odobrenja za stalni ili privremeni prestanak rada, u djelatnostima trgovine, ugostiteljstva i obrta, što je za 60% veći broj riješenih zahtjeva u odnosu na 2017. godinu. U istom periodu, po zahtjevu stranaka, Služba je izdala 820 uvjerenja o podacima iz službene evidencije vezane za registraciju djelatnosti iz oblasti poduzetništva.

3.3.1. Primarna poljoprivredna proizvodnja

Gradska uprava je i u 2018. godini ostvarila značajan uspjeh u oblasti razvoja primarne poljoprivredne proizvodnje. Aktivnosti gradske uprave u oblasti primarne poljoprivredne proizvodnje, koje proizlaze iz strateškog razvojnog dokumenta grada Tuzle, u 2018. godini su uspješno realizovane putem resorne Službe. Implementirana su sredstva u iznosu od 250.000,00 KM, kao tekući i kapitalni grant za razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje. Realizovane mjere podrške nastavak su kontinuiranog djelovanja i proaktivne uloge lokalne zajednice u procesu ruralnog razvoja, kao značajnog segmenta

ukupnog lokalnog razvoja. Programom raspodjele sredstava kapitalnog granta za podršku razvoja primarne poljoprivredne proizvodnje, obezbjeđen je razvoj odnosno povećanje kapaciteta u poljoprivrednoj proizvodnji na području grada Tuzle. Realizacijom ovog Programa direktno je podržano oko 70 krajnjih korisnika, koji su uz podršku Grada Tuzle nabavili nove resurse u poljoprivredi, bilo da su prvi puta pokrenuli proizvodnju ili su proširili kapacitete u okviru svog poljoprivrednog gazdinstva. Podrška je realizovana u oblasti plasteničke proizvodnje kroz podršku u nabavci novih plastenika, zatim u stočarstvu u segmentu proizvodnje mlijeka kroz podršku u nabavci visoko steonih junica, zatim u voćarstvu kroz podršku u podizanju novih nasada jagodičastog voća (maline) i nasada voća visokostablašica, a također je značajno istaknuti i realizovanu podršku u nabavci poljoprivredne mehanizacije i opreme za registrovane obrte u poljoprivredi te zadruga. U okviru Programa raspodjele sredstava tekućeg granta za podršku razvoja primarne poljoprivredne proizvodnje, podržano je oko 500 postojećih poljoprivrednih proizvođača, u cilju očuvanja uspostavljenih kapaciteta i obima poljoprivredne proizvodnje, a obuhvaćeni su proizvođači u oblasti ratarske proizvodnje (plastenička proizvodnja povrća, proizvodnja gljiva), u oblasti stočarstva (proizvođači mlijeka i mesa, pčelari), u oblasti voćarstva (proizvođači koji su u sistemu organizovane predaje proizvedenog voća), u vidu nabavke i podjele repromaterijala, te indirektnim mjerama podrške kroz edukaciju i promociju u navedenim vidovima poljoprivredne proizvodnje.

Postignuti efekti u 2018. godini potvrđuju uspješnost ranije uspostavljenog modela podrške, kojim se u kontinuitetu postiže porast obima i efikasnosti u korištenju raspoloživih prirodnih resursa kao i porast broja građana, koji se opredjeljuju da u poljoprivredi, u okviru svog poljoprivrednog gazdinstva stvaraju vlastite prihode i poboljšavaju svoju ekonomsku situaciju, a od 2016. godine, značajnije se postižu i efekti na samozapošljavanju u poljoprivredi, registracijom obrta od strane nezaposlenih nosilaca poljoprivrednog gazdinstva.

Resorna Služba obavljala je i druge različite poslove, kao što su poslovi vezani za izdavanje poljoprivrednih saglasnosti za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta, rješavanje zahtjeva za ostvarivanje prava na kantonalne novčane podrške, kao i poslovi vođenja i ažuriranja Registra poljoprivrednih gazdinstava i Registra klijenata za fizičke i pravne osobe sa prebivalištem/sjedištem na području grada Tuzle.

Kao i svake godine, i u 2018. godini, Služba je za potrebe Statističkog ureda, sačinila i dostavila Godišnji obračun bruto vrijednosti proizvodnje i dodane vrijednosti poljoprivrede privatnog sektora, bez pravnih osoba, na području grada Tuzle, za 2017. godinu. Pored toga, izrađeni su i dostavljeni nadležnom Ministarstvu i Statističkom uredu, sezonski izvještaji o sjetvi i žetvi, kao i drugi podaci u svrhu statističke obrade.

U skladu sa Programom gospodarenja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države na području grada Tuzle, koji je usvojilo Gradsko vijeće Tuzla u 2014. godini, Služba je u 2018. godini, u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona, koje je nadležno za zaključivanje ugovora o zakupu državnog poljoprivrednog zemljišta, pratila stanje dodijeljenog poljoprivrednog zemljišta i vršila evidentiranje slobodnog zemljišta, usljed sporazumnih raskida ugovora o zakupu ranije dodijeljenog zemljišta. U 2018. godini nisu pokretane procedure izdavanja u zakup državnog poljoprivrednog zemljišta, ali će Služba, spram trenutno slobodnih površina zemljišta, nakon izvršenog usaglašavanja stanja u zemljišnim knjigama i katastarskom operatu sa stanjem u Programu gospodarenja zemljištem u državnoj svojini na području grada Tuzle, koje je u toku, pripremiti i uputiti u proceduru javni poziv za dodjelu slobodnog zemljišta zainteresiranim poljoprivrednim proizvođačima iz Tuzle koji imaju registrovano poljoprivredno gazdinstvo, o čemu će Gradsko vijeće Tuzla donijeti posebnu odluku.

3.4. Kultura, sport i mladi

Grad Tuzla posjeduje imidž prepoznatljivog kulturnog, sportskog i obrazovnog centra sa bogatom tradicijom ali i grada koji ulaže mnogo kada je u pitanju politika prema mladima. S tim u vezi, u 2018. godini izvršavane su obaveze zadržavanja i unapređenja dostignutih standarda u oblasti društvenih djelatnosti. Prioriteti u oblasti kulture, sporta i politike prema mladima određeni su Strategijom razvoja grada Tuzla do 2026. godine i Strategijom za mlade grada Tuzle od 2017. – 2026. godine.

Gradska uprava je u 2018. godini realizovala brojne mjere i aktivnosti, kroz vlastiti angažman kao i u okviru saradnje sa organizacijama civilnog društva. Sve provedene aktivnosti značajno su uticale na pozitivan imidž Tuzle kao kulturnog, sportskog i turističkog centra i humanog grada. Tokom 2018. godine, resorna Služba je pratila realizaciju projekata i impementaciju tri Akciona plana koja su usvojena od strane Gradskog vijeća u 2017. godini. Predmetna godina je praktično godina jačanja omladinskog sektora u gradu Tuzli, obzirom da je Tuzla jedan od rijetkih gradova u Bosni i Hercegovini koji je ispoštovao sve obaveze lokalne uprave predviđene Zakonom o mladima Federacije Bosne i Hercegovine. Zahvaljujući podršci gradonačelnika, vijećnika Gradskog vijeća, gradskih preduzeća i ustanova i organizacija civilnog društva realiziran je veliki broj projekata i manifestacija u ovoj oblasti.

3.4.1. Kultura

Gradska uprava u okviru podrške projektima i manifestacijama iz kulture u 2018. godini značajno uticala na unapređenje kulturnog turizma, podršku razvoju nezavisne kulture, jačanje umjetnosti u javnom prostoru, jačanje međunarodne prepoznatljivosti Tuzle kao grada kulture i kreativnosti, te jačanja međusektorske saradnje te jačanje ustanova kulture kojima je Grad osnivač ili suosnivač. Podrška ovim manifestacijama pozitivno je uticala i na jačanje poduzetništva u kulturi, kroz angažman brojnih tuzlanskih muzičara, slikara, street art umjetnika, književnika. Za podršku projekata u oblasti kulture, u 2018. godini izdvojena su sredstva u iznosu od 278.335,00 KM. Realizovane manifestacije imaju i međunarodni karakter u smislu promocije kulturnog turizma Tuzle, u podizanju kreativnosti te u povezivanju regiona. Kroz realizaciju manifestacija „Kaleidoskop“, „Cum Grano Salis“, „Ljeto u Tuzli“ i ostalih kulturnih manifestacija, u 2018. godini je realizovano ukupno 102 manifestacije, i to:

- 10. Međunarodni fesival umjetnosti mladih „Kaleidoskop“, koji je u 2018. godini okupio 15.000 posjetilaca, uz učešće preko 20 umjetnika i muzičkih bendova. Kaleidoskop na jednom mjestu okuplja veliki broj mladih umjetnika iz Tuzle kojima je ovo jedinstvena promocija, kao i umjetnici iz Bosne i Hercegovine i svijeta, sa ciljem promocije Tuzle i kulturnog turizma te umrežavanja i afirmisanja mladih tuzlanskih umjetnika sa drugim umjetnicima. Na tradicionalnom Kaleidoskop artu, sajmu umjetničkog i poduzetničkog stvaralaštva mladih izlagalo je preko deset tuzlanskih umjetnika,

- 18. Književni susreti „Cum grano salis“, sa najznačajnijom nagradom „Meša Selimović“ za roman na govornom prostoru Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Srbije i Crne Gore. Za vrijeme Književnih susreta održan je veliki broj promocija knjiga te ceremonija dodjele Nagrade, dok je za nagradu u 2018. godini predloženo 19 romana. Književni susreti veoma su značajni za povezivanje regiona te za afirmaciju Tuzle kao multikulturalne i tolerantne sredine koja je zadnjih godina prepoznata kao „vlasnik“ najznačajnije Nagrade u regionu,

- Tradicionalna manifestacija „Ljeto u Tuzli“, kojom je u 2018. godini podržana realizacija 47 manifestacija iz kulture koje su obogatile turističku ponudu grada u toku ljetnjih mjeseci. U više od tri mjeseca koliko je trajala manifestacija „Ljeto u Tuzli“, na više lokacija u gradu, i to na Trgu slobode, Sonom trgu, Trgu kod Ismeta i Meše, Panonska jezera, Atelje „Ismet Mujezinović“, održani su koncerti kulturno-umjetničkih društava, koncerti klasične muzike, rok koncert, koncert sevdalinki, likovne kolonije i izložbe slika, promocije knjiga, pozorišne predstave za djecu i koncerti horske muzike,

- U okviru programa kulturnih manifestacija, u 2018. godini podržane su 53 manifestacije iz kulture u organizaciji civilnog društva i javnih ustanova kulture. Značajno je spomenuti tradicionalne manifestacije iz kulture koje sufinansiramo a koje dugi niz godina predstavljaju najznačajnije manifestacije, i to Tuzla film festival, Međunarodni dječiji festival Vezani most, Internacionalni moto susreti Bike Fest Panonika, Festival sevdalinke „Sevdalinko u srcu te nosim“, Internacionalni horski šampionat i brojne druge manifestacije.

3.4.2. Sport

Gradska uprava podržava razvoj sporta u Tuzli kroz niz programskih aktivnosti. U 2018. godini, u sklopu podrške gradske uprave sportskim udruženjima i kolektivima za realizaciju sportskih manifestacija i drugih oblika podrške sportu, primjenom LOD metodologije, podržano je ukupno 75 sportskih manifestacija. Za podršku u oblasti sporta, u 2018. godini izdvojena su budžetska sredstva u iznosu od 1.918.572,00 KM. Grad Tuzla je putem resorne Službe podržao veliki broj tradicionalnih sportskih manifestacija u saradnji sa 94 sportskih klubova i udruženja, kao što su Izbor sportiste godine i Gradska prvenstva za osnovne i srednje škole, Međunarodni karate turnir TK Open, Međunarodna ulična trka „Vivicitta“, Danska škola fudbala - Open fun Football School, Međunarodna biciklistička trka „25. maj“, Međunarodni plivački miting Memorijalni turnir „Samir Ćirak Ćiro“, Otvoreno prvenstvo Tuzle u gađanju glinenih golubova, Memorijalni turnir u stonom tenisu za veterane „Elvis Alagić Enko“ i Memorijalni stonoteniski turnir „Marcel Mizdarić“, Memorijalni turnir „Srđan Aleksić“, te brojne druge manifestacije.

Obezbjeđena je značajna podrška za rad i funkcionisanje uspješnih tuzlanskih sportskih klubova, i to: RSD Sloboda, KK Jedinstvo, OKK Sloboda, Aero klub Tuzla, kao i podrška za funkcionisanje JP SKPC „Mejdan“.

3.4.3. Pitanja mladih

Kada je u pitanju politika podrške prema mladima, gradska uprava je i u 2018. godini provodila niz mjera podrške mladima. Realizacija ovih mjera uključila je nekoliko različitih organizacija i institucija te međunarodnih organizacija. Podržana je realizacija projekata mladih, dodijeljene su nagrade za najbolje sportiste, studente i učenike za ostvareni nadprosječan uspjeh, ostvarena je podrška poduzetništva mladih putem YEP programa, kao i podrška za rad Vijeća mladih Tuzle. Realizacija ovih mjera usklađena je sa Strategijom za mlade grada Tuzla 2017. – 2026. godine, Akcionim planom za period 2017. – 2019. godine, te Akcionim planom za djecu 2019. – 2021. godine. Za podršku projekata u ovoj oblasti, u 2018. godini izdvojena su sredstva u iznosu od 85.000,00 KM. Veoma aktivna politika podrške mladima gradske uprave putem resorne Službe se odnosila na realizaciju slijedećih programa i projekata:

- Sporazumom o saradnji Radne grupe za sigurnost i zaštitu djece grada Tuzla, u saradnji Grada Tuzla i relevantnih organizacija i institucija, kao što su MUP TK - PU Tuzla, JU „Centar za socijalni rad“ Tuzla, JU „Dom zdravlja“ Tuzla, JU „Dom za djecu bez roditeljskog staranja“ Tuzla, JU „Naše dijete“ Tuzla, Aktiv direktora osnovnih škola Tuzle, Udruženje „Vive žene“ Tuzla, Udruženje žena romkinja „Budućnost“ Tuzla, Udruženje „Zemlja djece u BiH“ Tuzla, obezbjeđen je multisektorski pristup u rješavanju kompleksnih slučajeva narušavanja i ugrožavanja dječijih prava na području grada Tuzle. Radna grupa djeluje u pravcu poboljšanja položaja djece u gradu Tuzli. Gradska uprava je u saradnji sa „Centrom za socijalni rad“ Tuzla i Udruženjem „Zemlja djece“ iz Tuzle, u 2018. godini započela sa izradom Akcionog plana za djecu 2019-2021. godine, uz podršku njemačke vladine organizacije GIZ (u okviru projekta SoRi),

- Grad Tuzla je i jedan od potpisnika Memoranduma o saradnji u okviru projekta „Inkluzija za sve – Inkluzivno obrazovanje za svu djecu u BiH“, kojeg finansira Italijanska agencija za razvojnu saradnju, a provodi ga organizacija „Save the Children“ i Ministarstvo obrazovanja i nauke TK. Grad Tuzla je aktivno uključen u proces unapređenja kvalitete inkluzivnih programa za djecu sa poteškoćama u razvoju i njihovim porodicama, kroz pružanje podrške radu JU „Zavod za odgoj i obrazovanje osoba sa smetnjama u psihičkom tjelesnom razvoju“ Tuzla i JU „Centar za obrazovanje, vaspitanje i rehabilitaciju slušanja i govora“ Tuzla,

- Podrška za realizaciju projekata omladinskih udruženja na području grada Tuzla, kojim je podržana realizacija 5 projekata. Podržani su projekti prema mladima, iz postojeće Strategije za mlade Grada Tuzle 2017.-2026. godine i Akcionog plana za period 2017.-2019. godine. Osigurana je podrška i za „Vijeće mladih“ Grada Tuzla, kao jednog od najznačajnijih mehanizama učešća mladih u svim sferama života na lokalnom nivou. U saradnji sa Vijećem mladih Tuzle, pokrenuta je realizacija I faze integrisanog portala za mlade. Portal je jedinstvena platforma za mlade, koja će sadržavati informacije

o omladinskim udruženjima, aktivnostima, događajima u gradu, pozivi na seminare, treninge, edukacije, pozivi za javne konkurse, dokvalifikacije, usavršavanje, kurseve i edukativne događaje, aktuelni pozivi za stipendiranje učenika i studenata i slično,

- Dodijeljene su nagrade za ostvaren nadprosječan uspjeh učenika, studenata i sportista sa područja grada Tuzle, za 74 sportista, studenta i učenika koji su ostvarili nadprosječan uspjeh u prethodnoj godini,

- Podrška za stambeno rješavanje mladih, kroz odobravanje novčanih sredstava na ime subvencije kamate za rješavanje stambenog pitanja mladih, koju gradska uprava realizuje putem resorne Službe za boračko-invalidsku zaštitu, stambene poslove i integraciju raseljenih lica. Ovim programom je u 2018. godini obuhvaćeno 17 korisnika mladih osoba sa područja grada Tuzla. Grad Tuzla je realizovao i inicijativu gradonačelnika i Gradskog vijeća o izmjeni Zakona o porezu na promet, nepokretnosti i prava kojom bi se omogućilo da mladi do 35 godina starosti, koji prvi puta rješavaju svoje stambeno pitanje, budu oslobođeni plaćanja poreza na promet nepokretnosti,

- Projekat zapošljavanja mladih (YEP), u kojem učestvuje Grad Tuzla, kojeg u Bosni i Hercegovini od 2008. godine realizuje njemačka konsultantska kuća GOPA, uz finansijsku podršku Vlade Švicarske. U okviru treće faze projekta, koja obuhvata period od 2016. – 2020. godine, obezbijedena je podrška za mlade sa područja grada Tuzla koji imaju određene poslovne ideje, kao podrška u osnivanju preduzeća i kroz kreiranje novih radnih mjesta, uključujući i posebnu podršku za poslovne poduhvate iz domena socijalnog poduzetništva. U okviru YEP Inkubatora poslovnih ideja, 10 mladih osoba sa područja grada Tuzla dobili su podršku kroz jačanje ličnih poduzetničkih kapaciteta, razvoj modela i poslovnog plana, tehničku implementaciju proizvoda i/ili usluga te mentorstvo u registraciji i razvoju biznisa. Ovaj koristan i značajan Projekat je još jedna od mjera u cjelokupnom modelu podrške i djelovanja Grada na unapređenju uslova za razvoj poduzetništva i zapošljavanja,

3.4.4. Saradnja sa nevladinim organizacijama

Gradska uprava je ostvarila veoma uspješnu saradnju sa nevladinim organizacijama odnosno organizacijama civilnog društva (skraćeno OCD) u 2018. godini, što je rezultiralo brojnim pozitivnim efektima u oblasti društvenih djelatnosti i unapređenja kvalitete života građana Tuzle. Za realizaciju brojnih zajedničkih projekata, kontinuirano se iz Budžeta Grada Tuzla izdvajaju sredstva za sufinansiranje projekata, programa i manifestacija koji su od opšteg interesa za Grad Tuzlu i koji ujedno pridonose unapređenju saradnje između Grada i OCD, kao i razvoju civilnog društva. Grad Tuzla je u zadnjih nekoliko godina uradio mnogo kako bi se civilno društvo i građani uključili u proces donošenja odluka te na što transparentniji način vršila dodjela sredstava nevladinom sektoru. Zbog toga je sektor civilnog društva u Tuzli jedan je od najjačih i najrazvijenijih u Bosni i Hercegovini, o čemu govore brojni projekti koji su realizovani prethodnih godina, kada su lokalne organizacije civilnog društva sa razvijenim kapacitetima za vođenje projekata, bile često inicijatori i partneri gradskoj upravi u pripremi i realizaciji projekata, kao što su Udruženje za razvoj „NERDA“ iz Tuzle, Udruženje „Bosper“ iz Tuzle, Crveni križ/krst grada Tuzla, Udruženje „Centar za ekologiju i energiju“ iz Tuzle, Udruženje „Euro Rom“ iz Tuzle, Udruženje „Koraci nade“ iz Tuzle, Udruženje „Vive žene“ iz Tuzle, Udruženje „Kuća plamena mira“ iz Tuzle i druge.

Prema preporuci Regionalnog programa lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu ReLOaD kojeg implementira organizacija UNDP, dodjela sredstava organizacijama civilnog društva vezana je za usvojene akcione planove i strateške dokumente Grada Tuzla. Također, objavljen je jedan javni poziv koji je obuhvatio 9 prioriternih oblasti. Tokom 2018. godine radilo se na praćenju implementacije 6 projekata odobrenih po javnom pozivu, koji je realizovan u saradnji sa UNDP. Pored navedenog, radilo se na jačanju svijesti o potrebi projektnog i transparentnog planiranja utroška sredstava, kako u okviru JLS, tako u sektoru civilnog društva, sa posebnim naglaskom na angažman lokalnih medija u ovom procesu.

3.5. Pitanja nacionalnih manjina

U segmentu socijalne politike Grada, dio aktivnosti vezani su za saradnju sa nacionalnim manjinama, kao što su Romi, predstavnici italijanske, slovenačke, jevrejske, albanske i makedonske nacionalne manjine, i to kroz saradnju sa udruženjima nacionalnih manjina. U 2018. godini, gradska uprava je preko resorne Službe za ekonomski razvoj i društvene djelatnosti podržala programske i projektne aktivnosti od tri organizacije koje podržavaju romsku populaciju, kao i aktivnosti organizacija ostalih nacionalnih manjina, u iznosu od 29.000,00 KM. Kada je u pitanju romska populacija, podržani su projekti koji se odnose na socijalno uključivanje djece i osoba sa teškoćama u razvoju i invaliditetom i marginaliziranih grupa, kao i ekonomsko osnaživanje osoba sa invaliditetom, zaštita i promocija ljudskih prava i prava djeteta. Sufinansirani projekti organizacija civilnog društva ostalih nacionalnih manjina odnose se na promociju umjetničkog stvaralaštva na području grada Tuzla, u iznosu od 12.000,00 KM. Gradska uprava je aplicirala sa projektom “Promocija nacionalnih manjina u gradu Tuzli”, kojeg je u septembru 2018. godine odobrilo za finansiranje Vijeće Evrope, u okviru programa Horizontal Facility za Zapadni Balkan i Tursku, u vrijednosti od 10.962,00 Eura.

U gradu Tuzli aktivno djeluje pet udruženja nacionalnih manjina i šest udruženja romske populacije. Nacionalne manjine u Gradu Tuzla djeluju u okviru udruženja za svaku nacionalnu manjinu posebno, te u okviru Komisije za zaštitu prava nacionalnih manjina kao radno tijelo Gradskog vijeća Tuzla.

Romi su najugroženija nacionalna manjina u Bosni i Hercegovini, a koja se očituje socijalnom isključenosti zbog siromaštva i nedostatka obrazovanja. Sagledavajući ukupno stanje u kojem živi romska populacija i prepoznajući bitnost rješavanja ovog pitanja, gradska uprava intenzivno radi na integraciji Roma u Tuzli. S tim u vezi pristupilo se realizaciji Lokalnog akcionog plana za Rome grada Tuzle kojeg je Gradsko vijeće usvojilo 2017. godine, i to prema prioritetima kao što je zapošljavanje, stambeno zbrinjavanje, zdravstvena zaštita, socijalna zaštita i obrazovanje. Ove aktivnosti su u skladu sa međunarodnim standardima UN-a i Vijeća Evrope, te sa ratificiranom Okvirnom konvencijom za zaštitu nacionalnih manjina Vijeća Evrope iz 2002. godine.

3.6. Socijalna politika i politika prema boračkoj kategoriji

Gradska uprava je putem resorsnih Službi u 2018. godini realizovala veoma široku socijalnu politiku i podršku prema socijalno najugroženijim kategorijama stanovništva i boračkoj populaciji na području grada Tuzla. Različitim vidovima podrške u ovoj oblasti obuhvaćena je populacija boračke kategorije, zatim lica u stanju socijalne potrebe i socijalno najugroženije kategorije stanovništva, penzioneri, kao i lica iz kategorije manjinske populacije. Služba za ekonomski razvoj i društvene djelatnosti i Služba za boračko-invalidsku zaštitu Grada Tuzle su u skladu sa usvojenim propisima, realizovale različite vidove podrške ovoj populaciji u 2018. godini, koja se ogledala u dodjeli jednokratnih socijalnih pomoći i jednokratnih novčanih podrški, zatim kroz podršku rada Narodne kuhinje, Crvenog križa i podrške projekta “Njega i pomoć u kući” za populaciju penzionera, kao i kroz podršku Udruženja penzionera i podrške aktivnostima boračkih udruženja. Za različite vidove socijalne politike u 2018. godini utrošena su sredstva u iznosu od 2.349.843,00 KM, od čega iz Budžeta Grada Tuzla izdvojena su sredstva u iznosu od 1.898.842,00 KM.

Grad Tuzla je u realizaciji ovih aktivnosti ostvario odličnu saradnju sa drugim institucijama, organizacijama civilnog društva i međunarodnim organizacijama.

Resorna Služba za ekonomski razvoj i društvene djelatnosti, u 2018. godini je realizovala dodjelu socijalne jednokratne pomoći za 1.752 građana u stanju socijalne pomoći. Ukupna vrijednost dodijeljene pomoći iznosi 298.550,00 KM, a sredstva su dodjeljivana za plaćanje dijela troškova redovnog školovanja djeteta/djece, nabavku osnovnih životnih namjernica, plaćanje dijela troškova liječenja/operacije, nabavka ogrijeva domaćinstvima, plaćanje dijela troškova sahrane/dženaze te za interventne jednokratne novčane pomoći.

Socijalna osjetljivost Grada Tuzle manifestovala se i podrškom za rad Narodne kuhinje „Imaret“ Tuzla, u iznosu od 210.000,00 KM.

Jedan od značajnijih projekata koji realizuje Grad Tuzla je projekat „Njega i pomoć u kući“, u saradnji sa Švicarskim crvenim križem. Projekat je pokrenut 2013. godine, uz podršku Švicarskog crvenog

križa. Grad Tuzla je zajedno sa Švicarskim crvenim križem i Crvenim križem/krstom grada Tuzle potpisao Sporazum o nastavku projekta „Njega i pomoć u kući“, kojim su definirane međusobne obaveze i finansijsko učešće partnera u realizaciji projekta. Gradsko vijeće je podržalo ovaj projekat, te su u Budžetu Grada za 2018. godinu izdvojena sredstva u iznosu od 50.000,00 KM. Predviđeno je da ovaj projekat traje do 2020. godine, te je za naredne godine predviđeno povećanje broja korisnika kao i povećanje izdvajanja sredstava od strane svih partnera. Ovaj projekat implementira Crveni križ grada Tuzle koji je formirao „Centar za njegu i pomoć u kući“. Centar pruža uslugu njege starijih lica u kući, čime se značajno poboljšavaju uslovi starenja i opće zdravstveno stanje i blagostanje starijih osoba na području grada, sa intencijom zadržavanja u vlastitom domu, naročito kroz bolju dostupnost njege i pomoći u kući za starije i hronično bolesne osobe i osobe sa onesposobljenjem na području grada Tuzle. Njegovatelji koji rade u Centru su stekli potrebno znanje i vještine za održavanje postignute kvalitete njege koja se pruža u domovima korisnika.

Briga o penzionerima, kao posebnoj kategoriji građana, kojoj se posvećuje iznimna pažnja od strane Grada Tuzle, konkretizirana je u 2018. godini, sredstvima na ime podrške za rad Udruženja penzionera, u iznosu od 19.200,00 KM.

Pored redovnih aktivnosti i izdvajanja iz Budžeta Grada, Služba je svakodnevno sarađivala sa organizacijama civilnog društva koja se bave socijalnom zaštitom i ljudskim pravima. Grad Tuzla je u partnerstvu sa Udruženjem „Zemlja djece BiH“ i JU „Centar za socijalni rad“ Tuzla, u sklopu regionalnog projekta „Socijalna prava za ranjive grupe - SoRi“ te uz finansijsku podršku njemačke organizacije GIZ GmbH, pripremila Akcioni plan politike socijalnog uključivanja Grada Tuzla za period 2017-2018. godine. Realizacija planiranih aktivnosti iz ovog akcionog plana su neke od najznačajnijih aktivnosti saradnje sa nevladinim sektorom.

Boračka populacija je i dalje u teškoj socijalno-ekonomskoj situaciji, opterećena nezaposlenošću i drugim socijalnim problemima. I dalje je izražen nedovoljan angažman izvorno nadležnih organa na nivou Tuzlanskog kantona i Federacije BiH, kroz nedostatak neophodne podrške na razvijanju sistema socijalne zaštite i pomoći, što zahtijeva i potrebu osiguranja neophodnih novčanih sredstava. Zbog toga je gradska uprava, preko resorne službe u toku 2018. godine samostalno i u saradnji sa boračkim organizacijama i udruženjima sa područja grada Tuzle obavljala posjete najugroženijim korisnicima i pružala urgentnu pomoć. Ovom vrstom podrške obuhvaćeno je 585 korisnika, kroz dodjelu higijensko-prehrambenih paketa i pelena za odrasle. Isto tako, obezbijedena je pomoć korisnicima iz ove kategorije za liječenje teških oboljenja, i to za 401 korisnika, što je povećanje za 14,71% u odnosu na prethodnu godinu. Za ove namjene je iz Budžeta Grada Tuzla obezbijedeno 415.000,00 KM, čime je obuhvaćeno ukupno 1.791 korisnika. Dodatna sredstva za ove namjene su osigurana i iz Budžeta Tuzlanskog kantona, u iznosu od 145.900,00 KM. Odobranje pomoći vrši Komisija za odobranje jednokratne pomoći pripadnicima branilačke populacije, kao oblik uspješne saradnje gradske uprave i boračkih organizacija i udruženjima sa područja grada Tuzla, u kojoj 9 predstavnika zastupaju ovu populaciju.

Saradnja gradske uprave se uspješno realizuje i sa udruženjima pripadnika branilačke populacije, uz realizaciju interventne pomoći pripadnicima branilačke populacije koji su u stanju socijalne potrebe, angažman na izvođenju građevinskih radova u cilju stambenog zbrinjavanja najugroženijih pripadnika branilačke populacije, te rješavanje drugih pitanja u cilju poboljšanja statusa ove populacije. U 2018. godini, za ovu namjenu su realizovana sredstva u iznosu od 248.500,00 KM, u cilju finansiranja redovnog rada i programskih aktivnosti udruženja branilaca i članova njihovih porodica koje se vrši u skladu sa Odlukom o uslovima, kriterijima i postupku dodjele sredstava za finansiranje rada i realizacije programskih ciljeva organizacija i udruženja iz oblasti branilačko-invalidske zaštite na području grada Tuzla.

Resorna služba je aktivno djelovala i u kontekstu izmjene postojećih zakonskih rješenja, te je uputila pismeno očitovanje resornom federalnom ministarstvu za boračka pitanja na Prednacrt Zakona o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica, što bi trebalo uticati na efikasnije ostvarivanje pojedinih dopunskih prava boračke populacije, u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima.

3.6. Razvoj komunalne infrastrukture

Realiziran je veliki broj aktivnosti i projekata komunalne infrastrukture, planiranih strateškim i drugim programskim dokumentima, kao i niz aktivnosti vezanih za redovne poslove u oblasti komunalnih djelatnosti.

U 2018. godini vršene su sveobuhvatne pripreme za realizaciju projekta dugoročnog vodosnabdijevanja Tuzle do 2035. godine, koji se sastoji od nekoliko podprojekata, za koje je bilo potrebno uraditi i revidovati projektno-tehničku dokumentaciju za izvođenje radova, ishodovati potrebe saglasnosti i dozvole, te provesti proceduru nabavke radova, sve po procedurama KfW banke. Naime, nakon 70 godina stalnih redukcija vode, građani Tuzle već 12 godina uživaju u nesmetanom snabdijevanju vodom. U cilju blagovremenog poduzimanja mjera da se nekadašnje redukcije više ne ponove, Grad Tuzla je, kod Njemačke kreditne banke za obnovu – KfW, obezbijedio sredstva u iznosu od 12,392 miliona Eura, od čega je grant sredstva iznose 6,14 miliona Eura. Početak realizacije ključnih podprojekata, očekuje se tokom 2019. godine.

U okviru projekata širenja sistema daljinskog grijanja, završena su tri kraka u MZ Kula - dio ulica Goli brijeg, Merdžina, 16. Muslimanske brigade i bivše Filipa Kljajića Fiće, ukupne vrijednosti 268.182,91 KM, te vrelovodni ogranci u naselju Pašabunar i ulici Ivana Markovića Irca, u MZ Batva, te u MZ Šićki Brod. Na ovaj način stvorene su pretpostavke za priključenje na sistem daljinskog grijanja objekata izgrađenih u ulicama u kojima je ova mreža izgrađena.

Za projekat toplifikacije naselja Batva, koji uključuje gradnju centralne toplinske podstanice, vrelovodni priključak iste na gradsku mrežu daljinskog grijanja, te toplovodnu mrežu od centralne toplinske podstanice u ulicama naselja Batva, zaključen je ugovor ukupne vrijednosti 758.749,06 KM, te ishodovano djelomično rješenje o odobrenju za građenje koje se odnosi na toplovodnu mrežu, za koju su radovi izvedeni u vrijednosti 372.837,07 KM. Realizacija navedenog projekta nastaviti će se tokom 2019. godine.

Za projekat toplifikacije dijela MZ Brčanska malta, za ulice Strajka Mitrovića i Slavka Mičića, zaključen je ugovor o izvođenju radova vrijednosti 992.583,93 KM, koji uključuje gradnju centralne toplinske podstanice, vrelovodni priključak iste na gradsku mrežu daljinskog grijanja, te toplovodnu mrežu od centralne toplinske podstanice u navedenim ulicama. Izvođenje radova je moguće nakon ishodovanja odobrenja za građenje, uz prethodno riješene imovinsko-pravne odnose, te se početak radova očekuje tokom 2019. godine.

Sa krajem 2018. godine, na sistem daljinskog grijanja Tuzle, priključena su 63 individualna stambena objekta, za koje prema Odluci o snabdijevanju grada toplotnom energijom, koju je Gradsko vijeće usvojilo krajem 2017. godine, građani nisu platili gradnju cjevovoda do svojih stambenih objekata, što je iznosilo 603.191,63 KM. Među ovim je 52 objekta na području Šićkog Broda i Bukinja, čiji vlasnici nisu platili niti nabavku i ugradnju kućnih podstanica.

Očigledno, građani Tuzle u ovoj oblasti imaju pogodnosti kakve nemaju građani niti jedne općine ili grada u Bosni i Hercegovini.

Potrebno je istaknuti da priprema projekata širenja sistema daljinskog grijanja, te ishodovanje dokumentacije potrebne za građenje, kao što je urbanistička saglasnost i odobrenje za građenje, zahtijeva vođenje postupaka rješavanja imovinsko-pravnih odnosa na trasi, koji dugo traju, a najčešće se radi o linijskim komunalnim objektima, dakle prolasku kroz značajan broj katastarskih čestica, različitog imovinsko-pravnog statusa.

Svaki objekat priključen na sistem daljinskog grijanja vlasniku pruža ugodniji život, ali istovremeno je u pogledu aerozagađenja, jedno individualno ložište, odnosno jedan dimnjak manje. Imajući u vidu iznesene poteškoće u ishodovanju odobrenja za građenje za širenje sistema daljinskog grijanja i dugotrajnost u pripremi i realizaciji ovakvih projekata, koje Grad Tuzla u svakom slučaju namjerava nastaviti, sa namjerom da se broj individualnih ložišta na fosilna goriva još brže smanjuje, krajem 2018. godine pokrenute su aktivnosti na donošenju odgovarajućih dokumenata, te planiranju značajnih sredstava za subvencioniranje mjera smanjenja aerozagađenja - nabavke i ugradnje toplotnih pumpi i radova "utopljanja" individualnih stambenih i stambeno-poslovnih objekata.

Tokom 2018. godine, započeti su i zapravo najvećim dijelom završeni radovi na proširenju i adaptaciji

Trga slobode u Tuzli. U oblasti vodosnabdijevanja i uređenja kanalizacione mreže, u ovoj godini manjim dijelom su nastavljeni radovi na izgradnji sistema vodosnabdijevanja u naselju Gornja Lipnica - I faza, te je krajem godine završena javna nabavka radova i zaključeni ugovori za radove vodosnabdijevanja i uređenja sistema kanalizacije u naselju Pekmezije i Mala Solina, u MZ Solina, a za projekat kanalizacije u Fočanskoj ulici u MZ Sjenjak, u naselju Krojčica, MZ Kreka i drugim manjim i većim projektima na području grada Tuzla.

Za realizaciju kapitalnih projekata komunalne infrastrukture, utrošena su sredstva u iznosu od 17.009.802,00 KM, sa slijedećom strukturom utroška sredstava:

Namjena	Ukupno 2018. godine
Putevi i trotoari (tekuće održavanje, rekonstrukcija i izgradnja)	4.467.068,77
Higijena grada, zelene površine i zimska služba	2.001.782,61
Izdaci za tekuće održavanje i zadržavanje javnih dobara	1.546.661,55
Električna energija za javnu rasvjetu	1.526.835,90
Grant JKP „Vodovod i kanalizacija“ Tuzla (otplata kredita za postr. nitke vode "Cerik")	1.146.144,93
Toplifikacija	1.327.947,81
Izgradnja, rekonstrukcija i održavanje javne rasvjete	692.040,26
Izdaci za PDV	270.215,90
Kamate na pozajmice od domaćih fin. institucija (UniCredit bank dd)	269.201,71
Vodovodna i kanalizaciona mreža	183.244,92
Izdaci za održavanje oborinske kanalizacije	249.963,81
Održavanje semafora i izdaci za horiz. i vertikalnu signalizaciju i vizuelne komunikacije	127.899,49
Izrada projektne dokumentacije	62.045,72
Urbani mobilijar	33.338,84
Čišćenje vodotoka	129.688,65
Izdaci za održavanje putnog pojasa	98.561,74
Energija i dr. komunalne usluge kom.objekata	47.098,06
Izdaci za DDD	4.095,00
Usluge izdavanja saglasnosti za projekte kom.infrastrukture	21.937,94
Izgradnja sportskih terena i sport.objekata	34.515,00
Grantovi za učešće u projektima energetske efikasnosti	0,00
Izgradnja i rekonstrukcija stadiona Tušanj	159.824,50
Izgradnja mostova-pasarela	221.213,86
Nabavka opreme	87.225,80
Regulacija neregulisanih riječnih tokova	6.670,88
Grant za tekuće poslovanje DOO Trznice Pijace Tuzla	100.000,00
Rekonstrukcija, proširenje i investiciono održavanje Trga Slobode	558.794,87
Izdaci za održavanje kompleksa Slana Banja	159.654,00
Proširenje plaže na prvom Panonskom jezeru	76.689,11
Izdaci za tekuće održ.prost.MZ.koje gravit.TE Tuzla (Fond od naknade TE i Odjeljenje za poslove MZ-a)	68.224,25
Otplata kredita	1.331.215,70
Ukupno:	17.009.801,58

Za tekuće održavanje, rekonstrukciju i izgradnju novih lokalnih puteva i trotoara u 2018. godini utrošeno je 4.467.068,77 KM, od čega je iz budžeta izdvojeno 3.674.184,34 KM, sredstva uplaćena od strane fizičkih lica iznose 149.028,50 KM, a iz sredstava naknade za prihode ostvarene radom termoelektrana izdvojeno je 643.855,93 KM.

U okviru projekata cestovne infrastrukture, planirano je više od 30 projekata vrijednosti oko 3,3 miliona KM. U cijelosti je završeno 29 projekata na području mjesnih zajednica Bukinje, Breške, Centar, Dobrnja, Dokanj, Dragunja, D.Obodnica, Grabovica, Husino, Kiseljak, Kreka, Ljepunice, Ljubače, Požarnica, Simin Han, Slavinovići, Slatina, Solina i Šićki Brod.

Radi se o realizaciji slijedećih projekata cestovne infrastrukture:

- sanacija puta Mezarje brdo (MZ D. Obodnica) u iznosu od 35.092,09 KM;
- sanacija puta Sarajac do br.62 (MZ Simin Han) u iznosu od 33.327,92 KM;
- sanacija puta u naselju Paligorići (MZ Slavinovići) u iznosu od 37.091,34 KM;
- sanacija puta G.Čaklovićima kod trafoa (MZ Simin Han) u iznosu od 46.491,82 KM;
- sanacija puta u naselju Jasici (MZ Bukinje) u iznosu od 25.253,28 KM
- sanacija puta u naselju Hudeč (MZ Bukinje) u iznosu od 39.897,00 KM
- sanacija puta u naselju MZ Bukinje, pored autopraone u iznosu od 24.547,50 KM
- sanacija ceste od naselja Šići ka granici sa općinom Lukavac (MZ Šićki brod) u iznosu od 307.722,98 KM
- sanacija ceste u ul.Ive Keroševića,Vidovići (MZ Husino) u iznosu od 37.582,74 KM
- sanacija ulice Husinske bune od br.132-148 (MZ Husino) u iznosu od 8.704,22 KM
- sanacija ulice Husinske bune (MZ Husino) u iznosu od 10.038,60 KM
- sanacija puta u naselju Poljana, Ivići-Bokavići (MZ Kiseljak) u iznosu od 99.208,98 KM
- sanacija puta u naselju Ljepunice, od servisa Citroen ka Šikari (MZ Ljepunice) u iznosu od 49.959,00 KM
- sanacija ceste u ul.115.HVO Brigade do broja 110 (MZ Solina) u iznosu od 79.735,50 KM
- sanacija ulice Pavla Goranina do broja 116 (MZ Kreka) u iznosu od 56.434,95 KM
- sanacija ceste Nikolići do kuće Drage Ivičića (MZ Breške) u iznosu od 31.639,77 KM
- sanacija ceste Pranjići krak do garaže B.Pranjića (MZ Grabovica) u iznosu od 14.851,98 KM
- sanacija ceste Hasići Bare (MZ Dobrnja) u iznosu od 15.568,02 KM
- sanacija ceste Saletovići-Berbići (MZ Donja Obodnica) u iznosu od 54.554,50 KM
- sanacija ceste Dokanj-Groblje (MZ Dokanj) u iznosu od 154.205,95 KM
- sanacija ceste Mihatovići do kuće br.92 (MZ Šićki Brod) u iznosu od 7.382,70 KM
- san. ulice Džafer Mahala od Skvera do raskrsnice Dom Zdravlja u iznosu od 169.342,61 KM
- sanacija puta do groblja Svetog Franje (MZ Dragunja) u iznosu od 46.300,78 KM
- sanacija puta u naselju Erdemovići (MZ Dragunja) u iznosu od 67.098,42 KM
- san. puta pored groblja i kapele Sv.Filipa i Jakova (MZ Breške) u iznosu od 55.153,80 KM
- sanacija puta Bošnjakovići-Jankovići (MZ Ljubače) u iznosu od 18.756,27 KM
- sanacija ceste od raskrsnice Tenis prema Momorijalnom kompleksu Slana Banja u iznosu od 217.429,15 KM
- sanacija puta Kovačica-Trakilovići (MZ G.Tuzla) u iznosu od 50.648,07 KM
- pješačka staza od Veterinarske stanice do skretanja za Divkoviće (MZ Bukinje) u iznosu od 51.993,63 KM

Od 29 realiziranih projekata putne infrastrukture, 17 projekata vrijednosti 761.068,52 KM finansirano je iz budžeta Grada Tuzla, uz sufinansiranje od strane građana. Od 10 projekata putne infrastrukture, finansiranih iz budžeta Grada Tuzla, sredstvima od naknade za prihode ostvarene radom termoelektrana, ukupne vrijednosti 654.907,93 KM, 8 projekata je realizirano u mjesnim zajednicama Šićki Brod, Bukinje i Husino, te po jedan projekat u MZ Ljepunice i MZ Kiseljak.

Projekat sanacije puta Kovačica-Trakilovići, ukupne vrijednosti 110.648,07 KM, finansiran je iz budžeta Grada Tuzla u vrijednosti od 50.648,07 KM, dok je iznos od 60.000,00 KM obezbijeden od Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH.

Projekat sanacije dijela Sjeverne saobraćajnice – ulica Džafer mahala, od skvera do raskrsnice kod Doma zdravlja, vrijednosti 169.342,061 KM, kao i projekat sanacije ceste od raskrsnice "Tenis" prema Memorijalnom kompleksu Slana banja, vrijednosti 217.429,15 KM, finansirani su iz budžeta Grada Tuzla.

Za projekat izgradnje ceste za naselje Mandići, koji podrazumijeva gradnju puta, mosta preko Tušanjskog potoka i djelomično izmještanje cjevovoda slane vode, sve prema uslovima Rudnika soli Tuzla, urađena projektno-tehnička dokumentacija na nivou glavnog projekta, nije ocijenjena kao prihvatljiva od strane stručno-tehničke revizije, te je ista, uključujući gabarite buduće saobraćajnice, odnosno širinu kolovoza, planiranje trotoarske staze, te doradu segmenta izmještanja cjevovoda slane vode u fazi izmjene dostavljenih tehničkih rješenja. Nakon korigovanog projektno-tehničkog rješenja, i dobivanja konačne saglasnosti Rudnika soli Tuzla na Glavni projekat, biti će moguće planirati naredne aktivnosti u smislu postupka za izdavanje odobrenja za građenje i javne nabavke radova.

Od ukupno ugovorenih radova na sanaciji trotoara, pješačkih staza i arhitektonskih barijera u iznosu od 397.505,35 KM do kraja 2018. godine realizirano je 378.700,35 KM.

Do kraja godine nije okončan postupak javne nabavke radova na raskrnicu kod Tenisa, koji podrazumijevaju ukidanje semaforne signalizacije te uspostavu kružnog toka kao saobraćajno-tehničko rješenje.

Za projekte mostova, koji zapravo predstavljaju dio putne infrastrukture, realizirana su sredstva budžeta Grada Tuzla u iznosu od 221.213,86 KM, te su u 2018. godini završeni pješački most preko južne gradske saobraćajnice u MZ Ši Selo, te kolsko-pješački most preko rijeke Soline u naselju Brđani, MZ Solina.

Završeni su projekti izgradnje, odnosno proširenja javne rasvjete u mjesnim zajednicama Bukinje, Dobrnja, Dragunja, Dokanj, Gornja Tuzla, Grabovica, Husino, Kreka, Lipnica, Simin Han, Sjenjak, Slavinovići, Par Selo, Pasci Gornji, Solina, Šićki Brod, Ši Selo i Tušanj, ukupne vrijednosti 202.049,12 KM.

Za regulaciju rijeke Jale u Slavinovićima, na dionici dužine oko 800 m, krajem decembra završena je javna nabavka radova i zaključen ugovor vrijednosti 1,68 miliona KM. Početak radova planiran je na proljeće naredne godine.

Za I fazu realizacije gradskog groblja Drežnik pokrenute su aktivnosti na ishodovanju urbanističke saglasnosti, te kao pratećih dokumenata - prethodnih vodnih saglasnosti od Agencije za vodno područje rijeke Save Sarajevo i kantonalnog Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, kao i okolinske dozvole od kantonalnog Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okolice. Nakon izrade Glavnog projekta za sadržaje predviđene I fazom od strane UO Zavod za urbanizam i revizije navedene dokumentacije, te ishodovanja pratećih saglasnosti i dozvola, slijedi korak procedure javne nabavke radova, što se planira tokom 2019. godine.

3.7. Prostorno uređenje i zaštita okoline

Prostorno uređenje i zaštita okoline predstavlja veoma važan segment razvoja Grada Tuzla. Služba za prostorno uređenje i zaštitu okoline Grada Tuzla, s obzirom na svoje nadležnosti i djelokrug ovlaštenja, izrađuje nacрте općih i pojedinačnih akata i propisa iz oblasti za koju je nadležna i osigurava njihovo provođenje u skladu sa zakonom, organizira, koordinira i nadzire poslove vezane za donošenje razvojnih i provedbenih planova u saradnji sa UO Zavod za urbanizam Grada Tuzla, odnosno njihove izmjene, dopune i revizije; prati izvršavanje razvojnih i provedbenih planova i predlaže mjere koje treba preduzimati radi ostvarivanja ciljeva i zadataka utvrđenih tim planovima; prati stanje, provodi utvrđenu politiku, izvršava i obezbjeđuje izvršavanje zakona, drugih propisa i općih akata iz oblasti prostornog uređenja, građenja, urbanizma i zaštite okoline i drugih djelatnosti iz okvira svojih nadležnosti utvrđenih zakonom; rješava u upravnim stvarima iz svoje nadležnosti, vodi propisane službene evidencije i izdaje uvjerenja o činjenicama na osnovu tih evidencija.

U 2018. godini izdato je 294 urbanističke saglasnosti, 102 odobrenja za građenje, 191 upotrebna dozvola u „redovnom“ postupku, dok je u postupku legalizacije izdato 91 naknadna urbanistička saglasnost, 49 naknadnih odobrenja za građenje.

Naknada za pogodnost lokacije (renta) u 2018. godini naplaćena je u iznosu od 2.955.851,19 KM. Služba je kao nosilac pripreme u koordinaciji sa UO Zavod za urbanizam kao nosiocem izrade prostorno-planske dokumentacije pripremila jednu Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o provođenju Prostornog plana Grada Tuzla, tri Odluke o pristupanju izradi planske dokumentacije, tj. regulacionih planova, dvije Odluke o pristupanju izradi zoning plana, dvije Odluke o izmjenama Odluke o provođenju regulacionog plana, jedna Odluka o dopuni Odluke o provođenju urbanističkog projekta.

Kad je u pitanju značajnija urbanističko-tehnička dokumentacija izdata od strane ove Službe ističemo da je za kolektivne objekte ista izdata za radove:

- SPO Slatina i SPO Kreka Autocentar, Tehnograd Company doo Tuzla,
- SPO kod hotela Tuzla, Tehnograd inženjering doo Tuzla,
- SPO Sjenjak, HEEZ transport,
- SPO Zlokovac, Deling invest doo Tuzla,
- SPO Stupine, TIM gradnja, u toku gradnja,
- Općinski sud Tuzla, u toku gradnja.

Od značajnije dokumentacije potrebno je spomenuti da je za radove na Trgu slobode Tuzla doneseno:

- Odobrenje za građenje i obavljeni radovi na proširenju Trga slobode
- Odobrenje za građenje za izgradnju SPO (INPROZ doo Tuzla), s tim da su radovi na izgradnji u toku.

Kad su u pitanju infrastrukturni objekti potrebno je istaknuti da je ishodovana slijedeća dokumentacija:

- za Poslovnu zonu Kreka sjever, izdata urbanističko-tehnička dokumentacija za radove na osnovnoj infrastrukturi, i to za asfaltiranje, trafostanica sa priključnim kablom,
- Izdato odobrenje za građenje za poslovno-proizvodni objekat pekara Kabil unutar Poslovne zone Kreka sjever, radovi u toku,
- Groblje Drežnik, započete aktivnosti – podneseni zahtjevi za izdavanje urbanističke saglasnosti za dogovorene faze, u toku prikupljanje potrebne dokumentacije
- Vrelovodna mreža, izdata urbanističko-tehnička dokumentacija za radove proširenja vrelovodne mreže u naselju Kula
- Donesena privremena rješenja za izvođenje sekundarne mreže i toplinske podstanice u okviru toplifikacije naselja Batva

U decembru, 2018. godine su pokrenute razne aktivnosti na rješavanju problematike sa rudnicima na način da je formiran radni tim ispred organa uprave (predstavnici gradskih službi) koji je u saradnji sa predstavnicima ZD Rudnici Kreka d.o.o. Tuzla koordinirano započeo razne aktivnosti kako bi se pojedina aktuelna pitanja sitematski rješavala na obostrano zadovoljstvo.

U 2018. godini su pokrenute aktivnosti u saradnji sa Gradskim pravobranilaštvom Tuzla na rješavanju problematike na temu vanjskog uređenja terena.

U toku 2018. godine radni tim Grada Tuzla je, kada su u pitanju izmjene i dopune Prostornog plana Tuzlanskog kantona za period 2005. – 2025. godine, aktivno učestvovao sa svojim primjedbama i sugestijama na nacrt istog. Bitno je istaknuti da je od strane ovog radnog tima data generalna primjedba na Nacrt izmjena i dopuna Prostornog plana TK-a, koja se odnosi na činjenicu da nosilac pripreme plana Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice Tuzla nije konsultovalo organe JLS pri izradi nacрта plana niti važeći Prostorni plan Grada Tuzla zbog čega je istaknuto da se ponašanje pomenutog Ministarstva ne bi moglo tretirati kao „partnerstvo“ sa organima JLS, kako je to propisano članovima 52. i 56. Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH.

Istaknuto je da je predloženi Nacrt Izmjena i dopuna Prostornog plana TK za period 2005.-2025. godine u direktnoj suprotnosti sa imovinskim interesima Grada Tuzla jer, prije svega, ako bi isti bio usvojen, postoji osnovana bojazan da bi za Grad Tuzla nastala nesaglediva šteta koja bi se ogledala prije svega u smanjenju i ograničavanju resursa građevinskog zemljišta kao osnovnog faktora razvoja Grada. Naime, proglašavanjem velikih površina zemljišta Grada Tuzla za eksploataciona, istražna polja i odlagališta šljake direktno se smanjuje mogućnost izgradnje objekata koji bi doprinijeli privrednom, ekonomskom, kulturnom i turističkom razvoju Grada Tuzla u skladu sa Strategijom

Grada Tuzla. Također je istaknuto da zbog smanjene i ograničene gradnje privrednih i stambenih objekata direktnu štetu bi snosio Budžet Grada Tuzla, jer bi izostali prihodi po osnovu rente koja se inače naplaćuje od investitora koji grade objekte. Time bi u konačnici bila uskraćena mogućnost da Grad, iz sredstava prikupljenih na ime rente, vrši gradnju komunalne infrastrukture i njeno održavanje. Iz svega naprijed navedenog se vidi da je rad i efikasnost Službe za prostorno uređenje i zaštitu okoline u koordinaciji sa ostalim resornim službama, UO Zavod za urbanizam, kao i Gradskim pravobranilaštvom Tuzla veoma važan segment za ukupan razvoj grada. Bez neprekidnog rada na donošenju zakonske regulative i prostorno-planske dokumentacije, ne bi bilo ni ekonomskog, turističkog, kao ni razvoja trgovine, ugostiteljstva, građevinarstva.

3.8. Upravljanje nekretninama u vlasništvu Grada Tuzle

Jedan od strateških prioriteta Grada Tuzle je upravljanje nekretninama koje su u vlasništvu grada Tuzle. U Odjeljenju za evidenciju i utvrđivanje prava na nekretninama su u izvještajnoj godini kontinuirano obavljani stručni, upravni i drugi poslovi u vezi sa raspolaganjem nekretnina u vlasništvu Grada Tuzle, što uključuje raspolaganje zemljištem kao što je prodaja, zamjena i ograničenje vlasništva zasnivanjem stvarnih služnosti, pokretanje inicijativa prema Gradskom pravobranilaštvu radi pokretanja odgovarajućih postupaka prema nadležnim sudovima ili organima u cilju rješavanja imovinsko-pravnih odnosa, radi upisa prava vlasništva u korist Grada Tuzle, utvrđivanje prava vlasništva u korist Grada Tuzla. Predlagana su rješenja kada je u pitanju realizacija projekata čiji je nosilac Grad Tuzla, a koji kao preduslov imaju riješena imovinsko-pravna pitanja. Također, ovo Odjeljenje, pored evidencije poslovnih prostora s kojima raspolaže Grad, vodi i ažurira evidenciju zemljišta u vlasništvu Grada Tuzle.

Grad Tuzla raspolaže sa 310 poslovnih prostora, koji se vode u internom registru kojeg je uspostavila i ažurira ga Služba za geodetske i imovinsko pravne poslove. U prometu je 165 poslovnih prostora, dok ostali prostori nisu upotrebljivi zbog utvrđenih prava korištenja u korist drugih subjekata, dio poslovnih prostora su srušeni ili su za rušenje (potpuno neuslovni), a također određeni broj poslovnih zgrada koje se vode kao vlasništvo Grada Tuzle, nisu predviđeni za izdavanje u zakup u skladu sa Odlukom o zakupu. U 2018. godini, po osnovu 111 aktivnih ugovora o zakupu poslovnih prostora, Služba je vršila mjesečno fakturisanje zakupa, uz redovno praćenje naplate zakupnine. Vrijednost naplaćenog zakupa iznosi 423.284,42 KM. Bitan segment upravljanja prostorima su aktivnosti u situacijama neredovne naplate zakupnine od zakupaca, uz dostavljanje opomena zakupcima koji ne izmiruju svoje obaveze na vrijeme, te su inicirani sastanci s ciljem postizanja veće naplate, a potom je putem Gradskog pravobranilaštva predlagano pokretanje sudskih postupaka. U tu svrhu, u 2018. godini, po osnovu utuženih potraživanja za koja su donesene pravosnažne sudske odluke, ukupno je naplaćeno 64.890,30 KM na ime glavnog duga za zakup i iznos od 13.796,38 KM po osnovu zatezne kamate i troškova postupka.

Kontinuirano se radi na ažuriranju podataka u aplikaciji katastar.ba, kroz provođenje upravnih postupaka promjene upisa podataka u katastarski operat, na osnovu podobnih isprava, ali i kroz postupke održavanja katastra nekretnina, geodetska mjerenja i elaborate. U 2018. godini, kontinuirano se radilo na stvaranju pretpostavke za uvođenje softverskog rješenja Registra nekretnina u vlasništvu grada, koji bi obuhvatao registar zemljišta, poslovnih prostora, zgrada i garaža u vlasništvu Grada Tuzle.

Što se tiče realizovanih aktivnosti na provođenju politike JLS u 2018. godini, najznačajne je slijedeće:

- Aktivnosti na sistematskom ažuriranju podataka o nekretninama katastra i zemljišne knjige, koje se realiziraju na osnovu Sporazuma između Federalne uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove i Grada Tuzle, za katastarske općine Simin Han i Slavinovići, provodile su se tokom 2018. godine, i iste bi trebale biti završene do kraja 2019. godine, s tim da se još veliki broj predmeta iz svih predhodnih katastarskih općina po sporazumima u zemljišnoj knjizi vode kao nezavršeni i Služba za geodetske i imovinsko pravne poslove ima svakodnevne aktivnosti i poslove po osnovu tih predmeta;
- Paralelno sa aktivnostima na implementaciji aktivnosti na sistematskom ažuriranju podataka o nekretninama katastra i zemljišne knjige, Služba je sa Federalnom upravom za geodetske i imovinsko-

pravne poslove vodila i druge aktivnosti na unapređenju procesa rješavanja geodetskih i imovinsko-pravnih pitanja građana i privrede;

- Nastavak realizacije projekta uspostavljanja Poslovne zone Kreka sjever, kroz aktivnosti pribavljanja zemljišta u vlasništvo Grada Tuzla, u svrhu izgradnje infrastrukture, kroz eksproprijaciju za najmanje 50% ukupne površine zemljišta u privatnom vlasništvu u obuhvatu I faze Poslovne zone;

- U saradnji sa Federalnom upravom za geodetske i imovinsko-pravne poslove, Gradska uprava realizovala je projekat „Registar cijena nekretnina“, kao i projekat „Adresni registar“, čija realizacija kreće u 2019. godini.

Gradska uprava je preko resorne službe učestvovala u projektu informacionog sistema za katastar komunalnih uređaja (KKU). Radi se o jedinstvenom softverskom rješenju za zaprimanje, unošenje, provođenje i izdavanje službenih podataka kroz jedinstveno softversko rješenje. Realizacija projekta je u toku i očekuje se da u 2019. godine počne njegova primjena i korištenje, za što je Grad osigurao osnovne pretpostavke. Izvršen je pregled 308 geodetskih elaborata, pri čemu je katastar komunalnih uređaja ažuriran. Ažurirana je evidencija Katastra komunalnih uređaja (KKU), koja je započeta krajem 2017. godine, te je u tu svrhu provedeno 87 geodetskih elaborata, i izdato 60 kopija plana KKU.

3.9. Inspeksijski poslovi

Grad Tuzla je putem nadležne Službe u 2018. godini provodio postupak inspeksijskog nadzora, u skladu sa odredbama zakona i drugih propisa, putem neposrednog uvida u zakonitost rada, poslovanja i postupanja pravnih, fizičkih lica i građana, te je shodno činjeničnom stanju poduzimao odgovarajuće upravne, prekršajne, preventivne i druge mjere u skladu sa zakonima i drugim propisima donesenim na osnovu zakona i datim ovlaštenjima. Inspeksijski nadzor se vrši u slijedećim oblastima i djelatnostima, i to komunalne djelatnosti, sanitarne oblasti, urbanističko - građevinske oblasti, tržišne i turističko - ugostiteljske djelatnosti i putne oblasti.

Zbog obima, vrste i složenosti rada nastavljen je rad u dvije smjene tokom ljetnog perioda i rad vikendima tokom cijele godine na kontroli komunalnog reda, obavljeno je preko 2.200 prijema stranaka u postupcima koje su vodili inspektori (samo rukovodilac Službe i jedan glavni inspektor su primili preko 910 stranaka); izvršen je kompletan pregled svih ugostiteljskih objekata koji gravitiraju odgojno-obrazovnim ustanovama kako bi se obezbijedili uslovi za sigurnost djece po pitanju konzumiranja hrane iz tih objekata; izvršen je posebno pojačan nadzor nad ugostiteljskim objektima koji vrše pripremu i usluživanje lako kvarljive hrane tipa restorani društvene ishrane, restorani, ašćinice, ćevabdžinice i slastičarne, gdje su uočeni nedostaci i naloženo otklanjanje nedostataka posebnim rješenjima; izvršen je posebno pojačan nadzor nad turističkim objektima koji vrše usluge smještaja, gdje su uočeni nedostaci i naloženo otklanjanje nedostataka ukazivanjem na greške; te je ostvarena redovna saradnja sa Agencijom za sigurnost hrane BiH u pogledu zajedničkog djelovanja po pitanju kontrola ispitivanja zdravstvene ispravnosti predmeta opšte upotrebe i namirnica.

Evidentna je rastuća problematika u području nelegalne gradnje, što će biti jedan od bitnijih ciljeva rada Službe u narednoj godini.

U 2018. godini izvršeno ukupno 6.085 inspeksijskih pregleda, 1.063 pregleda komunalnih redara i 734 pregleda građevinskih kontrolora, doneseno je ukupno 1.267 rješenja i drugih upravnih akata, sa preko 6.000 ostalih pratećih akata. Po pitanju primjene represivnih mjera prema subjektima nadzora u 2018. godini je izdato ukupno 1.735 prekršajnih naloga (ukupna vrijednost novčanih kazni iznosi 91.200,00 KM).

Detaljnju informaciju o radu Službe za inspeksijske poslove i njenih pojedinih dijelova (inspektorata i Odjeljenja), Gradsko vijeće Tuzle je jednoglasno prihvatilo na 31. redovnoj sjednici održanoj 27.03. 2019. godine, te stoga nema potrebe detaljnijeg elaboriranja ove oblasti u predmetnom izvještaju.

Iz prezentirane informacije proizilazi da je Službu za inspeksijske poslove potrebno kadrovski i materijalno ojačati, naročito u segmentu urbanističko – građevinske inspekcije, kako bi se Grad Tuzla

mogao uspješnije nositi sa problematikom bespravne gradnje, kao i u segmentu broja komunalnih redara (zbog odlazaka u penziju).

3.10. Lokalna uprava kao servis građanima

U skladu sa načelima javnosti, ekonomičnosti i transparentnosti u radu jedinica lokalne samouprave, Grad Tuzla je kontinuirano nastojao stvoriti prepoznatljivu i respektabilnu mrežu usluga i servisa za sve građane i privredne subjekte na području grada Tuzle.

Pružanje usluga zainteresiranim strankama odvija se na različite načine i to putem Centra za pružanje usluga građanima, matičnih ureda (centralnih i područnih), raznih savremenih informatičkih aplikacija, koji su instalirani na web stranici Grada Tuzle na adresi www.gradtuzla.ba.

Naši osnovni ciljevi i prioriteti su da se dostigne što veći stepen uspješnosti u radu, čime bi prvenstveno bili zadovoljniji građani i pravna lica koja se obraćaju gradskoj upravi Grada Tuzle, ali i sami zaposlenici. To podrazumijeva da se na efikasan način omogući građanima i privrednim subjektima, da ostvare na zakonu zasnovana prava i pravne interese u postupcima, koji se vode pred gradskim službama. S tim u vezi nastojali smo i objediniti i učiniti dostupnim građanima i privrednim subjektima sve informacije vezane za položaj, ulogu, ustrojstvo i ovlaštenja Gradskog vijeća i gradonačelnika u obavljanju poslova iz nadležnosti grada, ali i pružiti informacije o radu javnih preduzeća i ustanova, čiji je osnivač Grad Tuzla.

Direktna komunikacija sa strankama odvija se putem Centra za pružanje usluga građanima, poznatijem kao “šalter sala”, koji se nalazi u glavnoj administrativnoj zgradi Grada Tuzle (Ul.ZAVNOBIH-a 11) i u 8 (*osam*) matičnih ureda od kojih su dva centralna za područje Grada Tuzle (*Matični ured Tuzla i Matični ured Požarnica*), dok ostalih 6 (*šest*) matičnih ureda djeluju kao područni matični uredi za matična područja Breške, Dragunja, Gornja Tuzla, Kiseljak, Lipnica i Mramor. Kao što je prethodno istaknuto, u prizemlju administrativne zgrade Grada Tuzle otvoren je i Ured za poduzetnike, čiji je glavni zadatak da pruža svaki vid stručne pomoći poduzetnicima, kako bi oni realizirali svoje projekte i time bile stvorene mogućnosti za novo upošljavanje.

Treba istaći da je, od juna 2014. godine, elektronska baza matičnih podataka Grada Tuzle, odnosno njen/njegov elektronski registar matičnih podataka (*kojeg vodi Služba za opću upravu i zajedničke poslove*) u sistemu *Jedinstvenog centralnog registra (JCR) matičnih podataka Federacije Bosne i Hercegovine pri Federalnom ministarstvu unutrašnjih poslova*, što podrazumijeva da svaki građanin, koji dođe u Centar za pružanje usluga građanima, može dobiti svoj izvod iz matičnih knjiga bez obzira u kojem se gradu ili općini nalazio u Federaciji BiH. U Centralnom matičnom uredu Tuzla izvršeno je ukupno 3.661 upisa u matične knjige od čega je 1.248 upisa u matičnu knjigu rođenih, 1.645 upisa u matičnu knjigu umrlih i 768 upis u matičnu knjigu vjenčanih.

Ističemo da je unaprijeđen i rad Centra koji se odnosi na biometrijsku provjeru ličnih/matičnih podataka potrebnih za izdavanje identifikacionih dokumenata, tako da se te provjere sada vrše sistemom “dan za dan” što podrazumijeva da svi zahtjevi primljeni tekućeg dana, već narednog (*u posljednje vrijeme i istog*) dana budu obrađeni i prosljeđeni CIPS-u, odnosno MUP-u TK-a.

U Centru za pružanje usluga građanima, te centralnim i područnim matičnim uredima podneseno je više od 200.000 različitih zahtjeva građana i privrednih subjekata, a izvršeno je i 92.946 ovjera potpisa, prijepisa i rukopisa različitih dokumenata.

Gradske službe za upravu su neposredno ili preko Centra za pružanje usluga građanima, tokom 2018. godine izdale 204.981 raznih uvjerenja, od čega je Služba za opću upravu i zajedničke poslove izdala ukupno 169.839 uvjerenja.

Gradske službe Grada Tuzle su tokom 2018. godine imale u radu ukupno 36.992 upravna predmeta od čega je 27.948 novootvorenih predmeta dok su 9.044 predmeta prenešeni iz prethodne godine. Tokom 2018. godine riješeno je 27.985 ili 75,65% od ukupnog broja predmeta, dok je na rješavanju na kraju godine ostalo 9.007 neriješenih predmeta ili 24,35% od ukupnog broja predmeta koji su bili na rješavanju. Najveći broj se odnosi na *legalizaciju bespravno sagrađenih objekata (6.934 predmeta)*. Na sjednici Gradskog vijeća Tuzla održanoj u februaru 2019. godine, razmatran je i usvojen izvještaj o upravnom rješavanju, pa iz navedenih razloga nema potrebe da se ova oblast detaljnije obrađuje.

U 2018. godini nastavljene su aktivnosti vezane za informatizaciju poslovnih procesa u vidu uvođenja jedinstvenog informaciono – tehnološkog softverskog rješenja u cilju povećanja efikasnosti i transparentnosti rada svih službi.

Uvođenje dokument menadžment sistema (DMS) u poslovne procese organizacionih jedinica Gradske uprave Tuzla, izvršeno je sa ciljem moderniziranja rada u segmentu administrativnog poslovanja, identifikacije i definisanja poslovnih procesa, pregleda statusa akata i njihovog arhiviranja. DMS aplikacija sadrži module elektronske uprave, sistema za praćenje i obračun komunalnih naknada, upravljanje ljudskim resursima i portal *eUprave*.

Osnovni ciljevi uspostavljanja DMS aplikacije se odnose na slijedeće: brža, kvalitetnija, efikasnija, jeftinija i transparentnija gradska uprava, podrška strukturiranoj komunikaciji tokom izvršavanja poslovnih procesa, elektronski prijenos nadležnosti za određeni predmet, aktivnost, zadatak ili zahtjev implementacije "paperless office" koncepta (dokumentacija u elektronskom obliku), smanjenje vremena potrebnog za prijenos dokumentacije i nadležnosti iz jedne organizacione jedinice u drugu (eliminacija potrebe za "internom poštom"), elektronsko praćenje odnosno kontrola nad predmetima, od podnošenja zahtjeva do arhiviranja: podnošenje zahtjeva/skeniranje/formiranje zahtjeva i slanje na obradu, identifikacija "uskih grla" u odvijanju poslovnih procesa i pravovremena identifikacija kašnjenja u poslovnim procesima, te automatsko izvještavanje odgovornih osoba, pregled statističkih/menadžerskih izvještaja po svim nivoima upravljanja, od izvršitelja do ukupnih izvještaja na nivou grada, smanjenja troškova i smanjenje troškova papira, kašnjenja i grešaka, i ljudskog rada i evidencija.

U cilju ostvarenja potpune efikasnosti i automatizacije procesa u poslovanju, sistem za upravljanje dokumentima treba da ostvari jedinstvo dokumenata, podataka i procesa te omogući uspostavu i neprekidan rad portala *eUprave* Grada Tuzle. Portal *eUprave* treba da omogućava građanima registar dijaspore, registar postavljenih pitanja građana, provjeru statusa podnesenog zahtjeva i registar obrazaca/dokumenata.

Radi jednostavnijeg planiranja i *upravljanja komunalnim naknadama*, sistem treba da omogući evidenciju registra korisnika, evidenciju objekata i zemljišta, evidenciju tipova i vrsta komunalnih naknada (stambeni, garažni, poslovni prostor, vikendice i sl.). Dio sistema za upravljanje *ljudskim resursima* treba da sadrži sve elemente koji su neophodni za praćenje ljudskih resursa, od zaposlenja do prestanka rada.

U toku 2018. godine intenzivno se radilo na slijedećim fazama implementacije razvoja DMS aplikacije: izrada početnog izvještaja sa opisom aktivnosti, tehnologije, osiguranja kvaliteta, vremenskog okvira, procjene rizika, komunikacije i izvještavanja, analiza i modeliranje administrativnih postupaka sa izradom dijagrama, te priprema detaljne specifikacije funkcija i dizajna sistema koja treba da sadrži: modele podataka, ulaza i izlaza, vizuelni izgled sistema, opisane procese sa dijagramima koji će se koristiti u razvoju aplikacije, razvoj aplikativnog rješenja za DMS, testiranje i otklanjanje grešaka prije puštanja u rad DMS-a, instalacija, konfiguracija i testiranje aplikativnog rješenja u produkcijskom okruženju, izrada dokumentacije DMS-a, obuka korisnika DMS-a.

Uvođenje u upotrebu modula za komunalne naknade, modula za upravljanje ljudskim resursima i portala *eUprave* je planirano da se završi u toku 2019. godine.

Građani od gradske uprave s pravom očekuju i zaslužuju transparentnost, efikasnost i etičnost, ustavnost, zakonitost. Grad Tuzla je prva lokalna zajednica u Federaciji BiH koja je uvela

najsavremeniji sistem za kontrolu etičnosti u djelovanju lokalne administracije. Uvođenjem 'Etičke linije' omogućeno je građanima, uposlenicima, svim strankama u postupku da prijave etičku zabrinutost i dobiju odgovor o rezultatima interne istrage u maksimalnom roku od 45 dana. Oformljen je i tim internih istražitelja i procedure interne istrage, tako da građani postaju aktivni kontrolori svih aktivnosti i svih pojedinaca gradske uprave.

Grad Tuzla i Grad Doboj su u saradnji sa Razvojnim programom Ujedinjenih nacija (UNDP), u sklopu projekta "Inicijativa za smanjenje rizika od katastrofa", nakon velike prirodne nesreće uzrokovane obilnim kišnim padavinama, koje su imale za posljedicu poplave i brojna klizišta uveli "Sistem za analizu rizika od katastrofa (DRAS)". DRAS je online platforma koja pruža ažurne informacije donosiocima odluka i građanima o izloženosti poplavama i klizištima na području Tuzle. Razvoj DRAS platforme finansirala je Vlade Turske. DRAS ima tri modula. Prvi je dostupan javnosti i njemu mogu pristupiti svi građani, dok su preostala dva modula namijenjena uposlenicima koji rade na poslovima, za čije obavljanje su neophodni podaci koje DRAS sadrži. Ovaj sistem je korišten i u 2018. godini i pokazao se vrlo korisnim.

3.11. Stambena politika

U oblasti stambene politike, gradska uprava u kontinuitetu provodi nekoliko značajnih projekata koji su finansirani iz različitih dostupnim fondova, kako bi se obezbijedilo trajno održivo rješenje stambenog zbrinjavanja i socijalne zaštite za socijalno ugrožene kategorije stanovništva koje borave u kolektivnim centrima i drugim alternativnim smještajima na području grada Tuzle. Grad Tuzla je prvi grad u BiH koji je usvojio Strategiju neprofitnog socijalnog stanovanja za period od 2017. do 2021. godine. U 2018. godini, resorna služba je nastavila sa realizacijom ove Strategije, kroz nastavak prethodno započetih projekata. Tako je u 2018. godini nastavljena realizacija slijedećih projekata neprofitnog socijalnog stanovanja:

- Projekat „Podrška za uspostavljanje pravnog okvira i izgradnju kapaciteta u oblasti socijalnog stanovanja na lokalnom nivou kroz zatvaranje kolektivnih centara“, podrazumijeva izgradnju 150 stanova u devet lamela, i to 5 lamela na lokaciji Miladije i 4 lamele na lokaciji Soline. Izgradnja stambenih jedinica započeta je u prvoj polovini 2018. godine, a čemu je prethodilo pribavljanje neophodnih saglasnosti, dozvola i privremenih priključaka, u ukupnoj vrijednosti od 567.344,00 KM. Izvođači radova uvedeni su u poslove gradnje u februaru i junu 2018. godine, a planiran je završetak objekata u roku od 15 mjeseci. Useljenje korisnika se očekuje u drugoj polovini 2019. godine, čime će se dugoročno riješiti stambeno pitanje za 33 domaćinstva, i to uglavnom domicilna kategorija stanovnika u stanju socijalne potrebe sa neriješenim stambenim pitanjem. Kako bi se projekat uspješno okončao, resorna služba radi i na ekonomskom i socijalnom osnaživanju ove populacije, u saradnji sa UNHCR-om i CRS-om, kako bi se obezbijedila održiva podrška ovoj populaciji.

- Realizacijom Projekta „Regionalni program stambenog zbrinjavanja (RPSZ) - 3 talas“, osigurana je izgradnja dvije višestambene zgrade sa ukupno 54 stambene jedinice. Jedna od zgrada u okviru ovog projekta, sa 20 stambenih jedinica na lokaciji Ši Selo je sa krajem decembra 2017. godine izgrađena i useljena. U 2018. godini, zaključeni su ugovori o najmu sa korisnicima i ugovori o saglasnosti za korištenje svih priključaka, a intenzivno se radi i na zaključenju Sporazuma o saradnji sa Vladom Tuzlanskog kantona kako bi se omogućila subvencija najma i subvencija plaćanja režijskih troškova za korisnike po ovim projektima. Kada je u pitanju druga zgrada po ovom projektu, u avgustu 2018. godine su uvedeni izvođači radova na ovom gradilištu, u naselju Solina, čime je započeta gradnja druge stambene zgrade koja se sastoji od dvije lamele i ima 34 stambene jedinice. Rok za završetak radova je 12 mjeseci, tako da se useljenje stanara očekuje krajem 2019. godine.

U 2018. godini donesena su rješenja za subvencije najma korisnicima stanova koji ostvaruju to pravo na osnovu Odluke o kriterijima, uslovima i postupku ostvarivanja prava na subvencioniranje najamnina za korištenje stanova po modelu neprofitno-socijalno stanovanje ("Službeni glasnik Grada Tuzla" broj 10/17). Subvencija najma će početi od januara 2019. godine.

- Započet je i projekt „Regionalni program stambenog zbrinjavanja u BiH - 2. Talas“, kojim je planirana izgradnja 3 stambene jedinice za povratnike iz Hrvatske, Srbije i Crne Gore. Vrijednost ovog projekta je 90.000,00 KM, uz učešće Grada Tuzla u obezbjeđenju potrebne dokumentacije za gradnju te izgradnju neophodne komunalne infrastrukture. Realizacijom projekta će se omogućiti povratak četiri porodice, na području Mjesne zajednice Požarnica. U izvještajnoj godini pripremljena je sva potrebna dokumentacija, te je odabran i uveden u radove izvođač radova za izgradnju 3 stambene jedinice.

- Nastavljena je realizacija i projekta u okviru Integrisanog programa podrške za reintegraciju povratnika po osnovu Sporazuma o readmisiji, kojim je predviđen prihvata građana Grada Tuzla koji se vraćaju iz drugih država. Projektom je u prethodnom periodu izvršena sanacija 4 stambene jedinice u vlasništvu Grada Tuzle, a vrijednost radova iznosila je 60.992,00 KM. U 2018. godini su obezbijeđena dodatna donatorska sredstva u iznosu od 32.000,00 KM, za potrebe nastavka sanacije kuća za prihvata građana Tuzle i njihove reintegracije. Nadležna Služba je kroz projekat dobila računarsku opremu i programe za evidenciju građana u procesu reintegracije, koja će u narednom periodu biti umrežena na državnom nivou. Grad Tuzla u Budžetu ima otvorenu grant poziciju za readmisiju, kojom se na godišnjem nivou izdvajaju sredstva u iznosu od 5.000,00 KM za prihvata lica koji se vraćaju po ovom sporazumu. U izvještajnom periodu prihvaćeno je 40 porodica, te organizovan prihvata sanitetom uz prisustvo ljekara i socijalnog radnika za dvije porodice. U 2018. godini, za korisnike ovog projekta omogućena je dodatna podrška u vidu pomoći za održivost ili samozapošljavanje kroz nabavku stoke, alata i mašina, ili kroz doškolovanje. Projektom je odabrano 9 korisnika, a ukupna vrijednost tog dijela projekta je 25.000,00 KM.

- Projektom "Komplementarna podrška za obezbjeđenje osnovnih izvora zarade u okviru Regionalnog stambenog programa", kojeg finansira CRS BiH u iznosu od 20.780,00 KM, uz učešće Grada Tuzla u iznosu od 4.156,00 KM, obezbijeđena je podrška za 11 porodica korisnika regionalnog stambenog programa, da mogu svojim radom obezbjeđiti osnovna sredstva za život. U ovoj grupi korisnika su dvije porodice kojima je obezbijeđeno školovanje za dvoje djece na nivou osnovnog obrazovanja, dok je za jednu porodicu obezbijeđena dokvalifikacija jednog člana domaćinstva.

- U okviru Projekta „Sanacija stambenih jedinica povratnika, izbjeglih i raseljenih lica“, realizuju se dva projekta, od kojih se jedan finansira iz sredstava Saudijskog fonda za međunarodni razvoj. Grad Tuzla je sa Ministarstvom za izbjegla i raseljena lica Republike Srpske potpisao Memorandum o razumijevanju za realizaciju navedenog projekta, kojim bi se izgradile ili obnovile stambene jedinice za 17 povratničkih porodica na području Grada Tuzle, u mjesnim zajednicama Simin Han i Požarnica. Grad Tuzla u ovom projektu će pružiti tehničku pomoć kroz izdavanje potrebnih saglasnosti za gradnju i prijem objekata, dok je gradnja objekata u nadležnosti Ministarstva RS-a. Grad Tuzla je u 2018. godini revidirao listu korisnika na osnovu čega je planirana izgradnja 9 i sanacija 4 stambene jedinice. Služba je koordinirala aktivnosti sa Ministarstvom u toku obilaska terena, izradi dokumentacije od strane projektanta te pripremi dokumentacije za dobijanje neophodnih saglasnosti i dozvola, dok je početak radova planiran za mart 2019. godine.

Drugi projekat finansira Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica, kojim je obezbijeđena sanacija 13 stambenih jedinica za povratnike u Gradu Tuzla, na području Mjesne zajednice Gornja Tuzla i Požarnica. U 2018. godini Federalno ministarstvo je, uz koordinaciju sa Gradom Tuzla, potpisalo 2 ugovora za isporuku građevinskog materijala za sanaciju dvije stambene jedinice, a ostali korisnici sa liste planirani su u 2019. godini.

Rekapitulacija projekata za raseljena lica i lica u stanju socijalne potrebe data je u slijedećoj tabeli:

Red broj	Naziv projekta	Sredstva implementatora	Sredstva Grada Tuzle	Broj stambenih jedinica
<i>Izveštajni period do oktobra 2017. godine</i>				
1.	CEB II (Miladije i Solina)	8.048.960,00 KM	2.026.196,00 KM	150
2.	RSP - Ši Selo	980.000,00 KM	158.340,00 KM	20
3.	RSP - Solina	1.600.000,00 KM	275.000,00 KM	34
4.	Hilswerk Ši Selo	630.334,00 KM	302.906,00 KM	16
5.	Hilswerk Kiseljak	228.297,60 KM	109.418,00 KM	6

6.	Readmisija	92.992,00 KM	103.311,00 KM	4
	UKUPNO do 10/2017:	11.580.583,60 KM	2.975.171,00 KM	230
<i>Izveštajni period od oktobra 2017. do kraja 2018.g.</i>				
1.	Saglasnosti i priključci 2018 CEB II i RSP	0,00	567.344,00	
2.	Projekti izgradnje kuća povratnicima RSP	90.000,00	3.110,00 8.000,00	3
3.	Projekti izgradnje kuća Ministarstvo RS-a	325.000,00		13
4.	Federalno min raseljenih osoba (građ.materijal)	40.000,00		2
5.	Projekat održivosti RSP	16.623,51	4.155,88	Podržano 11 porodica
	UKUPNO 10/17-12/18:	471.623,51	582.609,88	
	SVEUKUPNO:	12.052.207,11 KM	3.557.780,88 KM	230 stanova 18 kuća 11 održivost

U oblasti stambene politike, Grad Tuzla je pružio dodatnu podršku mladima, na način da je u 2018. godini podržano subvencioniranje kamata za rješavanje stambenog pitanja mladih. Na ovaj način su, putem javnog poziva, dodijeljena bespovratna sredstva mladima na području grada Tuzle za sufinansiranje kamate na kredite za rješavanje stambenog pitanja. Prijavljeni kandidati su bodovani po osnovu stručne spreme, ostvarenog uspjeha u oblasti nauke, kulture, umjetnosti i sporta, po osnovu statusa boračko-invalidske i socijalne zaštite te broja članova porodičnog domaćinstva. Na javni poziv je prijavljeno 95 kandidata od kojih je njih 69 ispunjavalo uslove i svi su bodovani prema navedenim kriterijima. U 2018. godini na raspolaganju su bila budžetska sredstva u iznosu od 50.000,00 KM, tako da je dodijeljeno 17 ugovora o subvencioniranju kamate na kredite za rješavanje stambenog pitanja mladih.

Evidentno je da je gradska uprava putem resorne Službe za boračko-invalidsku zaštitu, stambene poslove i integraciju raseljenih lica, u izvještajnom periodu realizovala značajne poslove i zadatke u cilju poboljšanja stanja u ovoj oblasti, te je blagovremeno, efikasno i zakonito izvršavala sve zadatke. Ostvaren je kvalitetan i profesionalan odnos prema svakom korisniku i građaninu u cilju poboljšanja njihovog socijalnog statusa. Služba je redovno pratila stanje u ovim oblastima, provodila utvrđenu politiku, izvršavala i obezbijedila izvršavanje zakona, te aktivno učestvovala u realizaciji strateških projekata.

3.12. Civilna zaštita i sigurnost građana

Kada su u pitanju aktivnosti zaštite i spašavanja stanovništva, Gradska uprava je u 2018. godini realizovala poslove u vezi sa Programom zaštite i spašavanja, kao i poslove organizovanja i opremanja službi zaštite i spašavanja, i mjere povećanja svijesti zajednice od opasnosti od katastrofa, te redovne aktivnosti obuke i vježbi struktura civilne zaštite i građana. Resorna služba je pored navedenih aktivnosti provodila i mjere u vezi upravljanja i održavanja zajedničkih dijelova i uređaja u zgradama kao i druge aktivnosti iz svoje nadležnosti. To se odnosilo na pripremu prijedloga i nacрта 11 odluka za čije je donošenje nadležan Gradski štab civilne zaštite, te je obavljala stručne, administrativno-tehničke i druge poslove potrebne za rad Gradskog štaba civilne zaštite.

I u tekućoj godini, jedna od ključnih aktivnosti je bilo opremanje službi zaštite i spašavanja. Resorna služba je radila na podizanju nivoa opremljenosti službi zaštite i spašavanja nedostajućim materijalno-tehničkim sredstvima, sa ciljem osiguranja spremnosti za odgovor na katastrofe i povećanja stepena spremnosti službi zaštite i spašavanja i Gradskog štaba civilne zaštite i jačanja postojećih kapaciteta

za odgovor na katastrofe. Tokom 2018. godine, nabavljena su slijedeća sredstva i oprema, i to slivničar, terensko vozilo, poljska kuhinja, medicinska oprema, sistem radio veze, agregat i utovarivač.

Služba civilne zaštite je zbog utvrđenog veoma visokog stepena rizika od klizišta na području grada Tuzle, tokom 2018. godine vršila monitoring klizišta sa ciljem praćenja procesa klizanja, te kontinuiranog i sistemskog provođenja aktivnosti i mjera u cilju smanjenja posljedica klizišta na životnu i radnu sredinu. Osim toga, služba je provodila i preventivne mjere, kao poseban model interventne sanacije klizišta koje se izvode prije faze trajne sanacije klizišta. Interventnim sanacionim mjerama eliminiše se njihov stihijski karakter, što dalje direktno utiče na sprečavanje povećanja materijalne štete na terenu kao i na smanjenje stepena rizika od uticaja klizišta na ljude i njihova materijalna dobra. Tokom 2018. godine, provedene su hitne interventne mjere na 3 lokaliteta klizišta, u okviru koje aktivnosti su izrađena i 3 projekta za sanaciju klizišta, za što je sveukupno utrošeno 141.085,00 KM.

Kada su u pitanju štete nastale djelovanjem prirodne nesreće, resorna služba u 2018. godini je provodila aktivnosti na saniranju dijela nastalih šteta, na području mjesnih Simin Han, Požarnica i dio mjesne zajednice Gornja Tuzla. Zbog posljedica nastalih po stanovništvo, infrastrukturu i privredu, 28.07.2018. godine proglašeno je stanje prirodne nesreće zbog poplava. U cilju spašavanja ljudi i materijalnih dobara, angažovane su raspoložive službe zaštite i spašavanja i Profesionalna vatrogasna brigada grada Tuzle, sa ciljem provođenja mjera dezinfekcije i dezinsekcije, te saniranja oštećenja puteva. Nastala šteta procijenjena je na iznos preko 1,6 miliona KM, što je znatno manje u poređenju sa gubicima iz ranijih perioda.

U okviru oblasti zaštite od požara i vatrogastva, u okviru resorne službe djeluje Profesionalna vatrogasna jedinica, koja obavlja poslove na provođenju represivne zaštite od požara na području grada Tuzle. Rad ove jedinice organiziran je neprekidno tokom cijele godine, u četiri smjene, u vremenu od 0 do 24 sata, sa angažovanih 63 profesionalna vatrogasca. Operativni dio jedinice, radi bržeg dolaska vatrogasnih posada na mjesto intervencije, razmješten je u istočni i zapadni dio grada, kroz ispostave Centar i Kreka. Tokom 2018. godine, jedinica je imala 734 intervencije koje su pored požara uključivale i druge nastale događaje kao što su požari stanova, privrednih objekata, spašavanje lica u saobraćajnim nesrećama i iz ruševina. Jedinica je sve zadatke izvršila blagovremeno i efikasno na dobrobit građana grada Tuzle.

Služba kontinuirano provodi i aktivnosti povećanja svijesti stanovništva o opasnostima od katastrofa, zbog visokog rizika od zemljotresa i drugih prirodnih nesreća, putem aktivnosti na edukaciji u školama o opasnostima od prirodnih i drugih nesreća (vježbe, radionice, prva pomoć i sl.). Kontinuirano se provode obuke nastavnika, djece i roditelja u 24 škole na području grada Tuzle, o opasnostima koje donose poplave, požari, klizišta i zemljotresi, čime se želi osigurati veća sigurnost građana, posebno djece, u slučaju navedenih katastrofa, u visokorizičnom području. Osim obuke, zastupljena je i priprema promotivnih brošura, letaka biltena, plakata, filmova, spotova, te komunikacija putem medija. Navedene aktivnosti provode se u saradnji sa organizacijama civilnog društva, kao što je Crveni križ grada Tuzle, te javnim preduzećima i ustanovama na području grada Tuzle.

U oblasti upravljanja i održavanja zajedničkih dijelova i uređaja u zgradi, služba je obavljala poslove vezane za izdavanje odobrenja za rad upravitelja, gdje je dodjeljeno 5 certifikata za rad upravitelja stambenih zgrada na području Grada Tuzle, kao i postupci za uvođenje i ukidanje prinudne uprave u zgradama u kojima nije uveden upravitelj, kao i ažuriranje registra zgrada, gdje je izvršeno oko 150 ažuriranja. U cilju podizanja svijesti građana o važnosti upravljanja zajedničkim dijelovima zgrada, organizovano je i održano 10 sastanaka u 18 mjesnih zajednica na području grada Tuzle u svrhu edukacije građana etažnih vlasnika o pravima i obavezama iz oblasti upravljanja i održavanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade. Organizovana su i održana 4 radna sastanka sa upraviteljima zgrada na temu upravljanja i održavanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade.

3.13. Saradnja sa Gradskim vijećem

Između gradonačelnika i Gradskog vijeća Tuzle u protekloj izvještajnoj 2018. godini nastavljena je vrlo uspješna kontinuirana višegodišnja saradnja. Navedena saradnja ogledala se u predlaganju odluka, pravilnika, uputstava i drugih općih i pojedinačnih akata Gradskom vijeću, ali i u redovnom informisanju Gradskog vijeća o ostvarivanju politike jedinice lokalne samouprave, kroz razne izvještaje i informacije iz raznih oblasti (izvršenja budžeta, upravnog rješavanja, poduzetništva i poljoprivrede, sporta, kulture, pitanja mladih, socijalne i boračke zaštite, civilne zaštite itd.) Saradnja je ostvarena uz međusobno uvažavanje i uz pojedinačnu odgovornost za ostvarivanje vlastitih nadležnosti i zajedničku odgovornost za funkcionisanje grada Tuzle, kao jedinice lokalne samouprave.

Sa ciljem stvaranja boljih uvjeta za rad Gradskog vijeća i njegovih radnih tijela, nakon adaptacije poslovne zgrade "Grafičar" u 2017. godini, Gradsko vijeće Tuzle je počelo sa radom u novoj gradskoj vijećnici počev od svoje šesnaeste redovne sjednice održane dana 21.02.2018. godine. Da bi se sistem mogao koristiti prethodno je tokom januara 2018. godine organizirana u saradnji sa izvođačem radova edukacija rukovodstva Gradskog vijeća i vijećnika za korištenje sistema za elektronsko glasanje. Sistem je profunkcionisao na sedamnaestoj redovnoj sjednici Gradskog vijeća Tuzle, održanoj dana 28.03.2018. godine.

Osim navedene, za potrebe unapređenja rada Gradskog vijeća Tuzle, a u saradnji sa Savezom općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine u okviru Regionalnog programa lokalne demokratije na Zapadnom balkanu (ReLOaD), koju implementira UNDP, organizirana je obuka vijećnika na temu: „Transparentnost finansiranja organizacija civilnog društva iz budžeta jedinica lokalne samouprave“ (april 2018. godine) i "Uključenje građana i organizacija civilnog društva u procese donošenja odluka na lokalnom nivou" (juni 2018. godine). Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu (ReLOaD) predstavlja inicijativu Evropske unije (EU) koju implementira Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP) čiji je cilj jačanje partnerstva između lokalnih vlasti i civilnog društva širenjem uspješnog modela za finansiranje projekata civilnog društva iz budžeta jedinica lokalne samouprave, a u skladu sa lokalnim potrebama stanovništva. Naprijed navedeno je usmjereno ka većem građanskom učešću u procesima donošenja odluka i unapređenju pružanja usluga u lokalnim zajednicama.

Tokom 2018. godine nastavilo se sa aktivnostima na smanjenju troškova sjednica Gradskog vijeća, na način da se pozivi sa materijalima za sjednice Gradskog vijeća šalju u elektronskoj (digitalnoj) formi, a u analognom (papirnom) obliku samo vijećnicima i određenim komisijama Gradskog vijeća. Time se broj poziva sa materijalima za sjednicu Gradskog vijeća Tuzle u analognom (papirnom) obliku smanjio za oko 30%.

U protekloj 2018. godini, gradonačelnik, gradske službe i posebno Stručna služba Gradskog vijeća za potrebe Gradskog vijeća Tuzle, obavili su slijedeće poslove i zadatke:

- Administrativno-tehničke poslove i druge poslove, vezano za organizaciju ukupno petnaest (15) redovnih sjednica Gradskog vijeća Tuzle, uključujući pozive za sjednice, kompletiranje materijala, izrada zapisnika, zaključaka, kompletiranje i slanje materijala, tonsko snimanje sjednica, realizacija zaključaka i drugi poslovi.

- Administrativno-tehničke poslove i druge poslove, vezano za organizaciju ukupno trideset (30) sjednica Kolegija Gradskog vijeća Tuzle (pozivi za sjednice, kompletiranje materijala, izrada zapisnika, zaključaka, kompletiranje i slanje materijala, tonsko snimanje sjednica, realizacija zaključaka itd.).

- Administrativno-tehničke poslove i druge poslove (pozivi za sjednice, kompletiranje materijala, izrada zapisnika, zaključaka, kompletiranje i slanje materijala, tonsko snimanje sjednica, realizacija zaključaka itd.), vezano za organizaciju sedamnaest (17) sjednica svih komisija Gradskog vijeća Tuzla, koje su održale 240 sjednica sa 863 tačke i 360 podtački dnevnog reda.

Program rada Gradskog vijeća Tuzla za 2018. godinu sadrži zadatke Gradskog vijeća, koji proizilaze iz Ustava, Zakona, planskih dokumenata Grada Tuzla, kao i druge poslove i zadatke iz nadležnosti Gradskog vijeća. Program rada Gradskog vijeća Tuzla za 2018. godinu, obuhvatio je ukupno 109 raznih materijala (planova, programa, odluka, rješenja, izvještaja, informacija i slično).

U prošloj 2018. godini realizirano je mnogo više tačaka dnevnog reda i materijala, nego što je programom rada Gradskog vijeća bilo predviđeno. Naime, prema Programu rada Gradskog vijeća Tuzle, tokom 2018. godine trebalo je biti realizirano 112 raznih materijala. Na ukupno 15 sjednica Gradskog vijeća, razmatrano je 140 tačaka i 122 podtačke dnevnog reda i ukupno 374 materijala. Od ukupnog broja materijala, usvojen je 1 program, 7 planova, 73 odluke, 150 rješenja, 36 izvještaja, 51 inicijativa, 17 urgencija i 12 ostalih materijala, te razmatrano 28 informacija.

Treba napomenuti da su svi budžetski dokumenti predlagani od strane gradonačelnika Grada Tuzle i na sjednicama Gradskog vijeća, redovno razmatrani i usvajani u skladu sa budžetskim kalendarom. Od ukupno 374 materijala, njih oko 90% su samoinicijativno pripremili stručni obrađivači, a predložio gradonačelnik Gradskom vijeću Tuzle, a ostatak predstavljaju materijali o kojima se raspravljalo po inicijativama vijećnika Gradskog vijeća. Od značajnijih odluka i drugih materijala, koje je su stručni obrađivači izradili, gradonačelnik Grada Tuzle predložio, a Gradsko vijeće razmotrilo, pomenuti ćemo samo neke. Na prijedlog gradonačelnika, Gradsko vijeće je razmotrilo i usvojilo između ostalih: Odluku o pokretanju procesa revizije Integrisane strategije razvoja Grada Tuzle do 2026. godine (usvojena na 17-toj redovnoj sjednici održanoj 28.03.2018. godine); Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o kriterijima i uslovima utvrđivanja novčane naknade koju plaćaju novi korisnici toplotne energije za angažovanje kapaciteta sistema daljinskog zagrijavanja ili za povećanje angažovanosti kapaciteta grijanja (usvojena na 18-toj redovnoj sjednici Gradskog vijeća Tuzla od 07.05.2018. godine). *Navedenom Odlukom zaokružen je sistem prema kojim se građanima u neposrednom okruženju Termoelektrane Tuzla, omogućava besplatan priključak na sistem toplinskog zagrijavanja u Gradu Tuzli.* Osim toga, treba pomenuti i da su na prijedlog gradonačelnika, usvojeni: Odluka o prenosu posjeda i prava vlasništva bez naknade na nekretninama u vlasništvu Grada Tuzla koje se nalaze u obuhvatu područja perspektivne vojne imovine OS BiH „Kozlovac“ Tuzla na Bosnu i Hercegovinu - Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine (usvojena na 17-toj redovnoj sjednici održanoj 28.03.2018. godine, a dopuna navedene Odluke na 20-toj redovnoj sjednici održanoj dana 14.07.2018. godine). Istom se stvaraju uvjeti za bolje funkcioniranje sistema odbrane i oružanih snaga na području grada Tuzle. Od značajnijih odluka tu su i Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o provođenju Prostornog plana Grada Tuzle (usvojena na 21. redovnoj sjednici Gradskog vijeća Tuzla od 20.06.2018. godine), a tokom godine redovno su razmatrani i usvajani nacrti i prijedlozi urbanističko-planske dokumentacije (regulacioni planovi, zoning planovi), kao i odluke o pristupanju istih, čime se kroz ozbiljan pristup prostornom planiranju, kao interdisciplinarnoj djelatnosti stvaraju uvjeti za građenje stambenih i poslovnih objekata, pa samim time i razvoj uz istovremeno poboljšanje i urbanu obnovu izgrađenih područja, te uvjeti za ostvarivanje planiranih zahvata u prostoru. Na 26-toj redovnoj sjednici održanoj dana 30.10.2018. godine na prijedlog gradonačelnika, usvojen je Lokalni akcioni plan za re/intergaciju državljana BiH koji se vraćaju po osnovu sporazuma o readmisiji na područje grada Tuzle za period 2019. - 2022. godina.

U periodu januar-decembar 2018. godine, objavljeno je ukupno 13 (trinaest) brojeva „Službenog glasnika Grada Tuzla“. Službeni glasnici Grada Tuzla se objavljuju i na web stranici Grada Tuzla i dostavljaju vijećnicima, gradskim službama i višim nivoima vlasti, kao i u sve mjesne zajednice na području grada Tuzla.

3.14. Interna revizija

Interna revizija je nezavisna i objektivna aktivnost davanja stručnog mišljenja i savjeta s ciljem da se doda vrijednost i unaprijedi poslovanje Grada Tuzla. Ona pomaže da Grad Tuzla kao jedinica lokalne

samouprave ostvari svoje ciljeve, osiguravajući sistematičan, discipliniran pristup ocjeni i poboljšanju efikasnosti upravljanja rizikom, kontrolama i procesima rukovođenja.

Funkciju interne revizije u Gradu Tuzla obavlja Služba za internu reviziju koja je uspostavljena u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, Pravilnikom o uslovima za obavljanje poslova interne revizije u javnom sektoru FBiH, Odlukom o osnivanju Službe za internu reviziju Grada Tuzla i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji gradskih organa uprave i stručnih službi Grada Tuzla.

U periodu januar - decembar 2018. godine obavljeno je šest redovnih revizija u skladu sa Godišnjim planom interne revizije za 2018. godinu i jedna ad-hoc revizija po nalogu gradonačelnika. Provedene revizije u 2018. godini su iz područja upravljanja imovinom, javnih nabavki, izvršenja budžeta budžetskih korisnika, upravljanja tekućim grantovima, prihodima, upravljanja ljudskim resursima i upravnim poslovima.

Na osnovu obavljenih revizija tokom 2018. godine može se zaključiti da je potrebno i dalje raditi na jačanju sistema internih kontrola u Gradu Tuzla. Jedna od kontinuiranih aktivnosti interne revizije je praćenje realizacije datih preporuka.

4. ZAKLJUČCI

- U 2019. godini nastaviti će se aktivnosti na realizaciji Projekta dugoročnog vodosnabdijevanja Tuzle do 2035. godine. Naime, nakon 70 godina stalnih redukcija vode, građani Tuzle već 12 godina uživaju u nesmetanom snabdijevanju vodom. Grad Tuzla je kod Njemačke kreditne banke za obnovu – KfW, obezbijedio sredstava u iznosu od 12,392 miliona Eura, od čega su bespovratna sredstva u iznosu od 6,14 miliona Eura. Početak realizacije ključnih podprojekata, očekuje se tokom 2019. godine, i to početak gradnje zamjenskih bunara na Sprečkom polju, povećanje kapaciteta Stuparskih izvorišta i glavni dovodni cjevovodi u sistemu vodosnabdijevanja od Stupara do Cerika. Nastaviti će se i sa radovima na sistemu vodosnabdijevanja u naselju Gornja Lipnica - I faza, te početi radovi vodosnabdijevanja i kanalizacije u naselju Pekmezije i Mala Solina, u MZ Solina, te realizacija projekta kanalizacije i vodosnabdijevanja u Fočanskoj ulici, MZ Sjenjak.

- U oblasti zaštite okoliša, pokrenuto je nekoliko projekata, koji se pored širenja mreže gradskog grijanja, odnose na uvođenje savremenih sistema grijanja putem dizalica toplote i utopljavanja objekata. U 2019. godini, započete su aktivnosti na realizaciji Odluke o smanjenju aerozagađenja u gradu Tuzli, kojom Grad Tuzla stimuliše nabavku i ugradnju dizalica toplote, kao i 'utopljavanje' individualnih stambenih objekata u zonama grada koje značajno utiču na aerozagađenje zraka. U oblasti toplifikacije, planiran je nastavak radova na sistemu toplifikacije naselja Batva, te početak radova na toplifikaciji ulica Strajka Mitrovića i Slavka Mičića. Planirana je i podrška za priključenje daljinskog grijanja na području Šićkog Broda i Bukinja, za nabavku i ugradnju kućnih podstanica za sve individualne stambene i stambeno-poslovne objekte koji ispunjavaju uslove i mogu se priključiti na sistem daljinskog grijavanja.

- Planirana je realizacija izgradnje nekoliko kružnih tokova u gradu Tuzla, čime će se dodatno uticati na smanjenje zagađenja i emisije štetnih plinova u saobraćaju. Radi se o projektima rekonstrukcije semaforiskih raskrsnica sa izgradnjom kružnih tokova, što dokazano smanjuje nivo aerozagađenja u oblasti saobraćaja. Značajni planirani projekti su kružni tok u raskrsnici kod Tenisa, sanacija dionice Sjeverne saobraćajnice na dionici od bolnice u Kreki do raskrsnice kod Irac, semaforizacija raskrsnice kod Livnice, te niz manjih projekata. Planiran je završetak projekata puta sa kanalizacijom u naselju Krojčica u MZ Kreka i u Ul. Ahmeta Kobića, u MZ Simin Han. Nakon rješavanja proceduralnih pitanja i obezbjeđenja urbanističko-tehničke dokumentacije, planiran je i nastavak realizacije projekta izgradnje ceste za naselje Mandići, koji podrazumijeva gradnju puta, mosta preko Tušanjskog potoka i djelomično izmještanje cjevovoda slane vode.

- Planirano je uspostavljanje centra za osobe treće životne dobi na prostoru nekadašnjeg kolektivnog centra u Mihatovićima. Radi se o objektima koje je potrebno adaptirati za potrebe

budućeg centra za starije osobe, kojima je ova vrsta smještaja u prirodi i svakodnevna briga najpotrebnija. Osobe iz ove kategorije stanovništva su ugrožene zbog samačkog života i nemogućnosti brige o samima sebi, i zbog toga je veoma važno omogućiti adekvatnu brigu o starijim osobama.

- Značajan dio aktivnosti usmjeren je na podršku mladima i rješavanje pitanja mladih u cilju zadržavanja mladih u gradu Tuzli, kroz unapređenje uslova života i rada. U 2019. godini, planiran je nastavak realizacije projekta izgradnje istočne tribine stadiona Tušanj, unapređenje uslova rada sportskog centra Mejdan kroz uređivanje i sanaciju prostora, kvalitetna briga o djeci kroz povećanje kapaciteta i unapređenje standarda obdaništa u okviru javne ustanove „Naše dijete“ u Tuzli, te održavanje rekreativnih objekata kao što su igrališta, parkovi i urbani mobilijar.

- U 2019. godini planirana je realizacija pripremnih aktivnosti za izgradnju gradskog groblja Drežnik, čime bi se riješio višegodišnji problem u ovoj oblasti. Za I fazu realizacije ovog projekta, u 2019. godini se očekuje ishodovanje urbanističke saglasnosti, izrada i revizija Glavnog projekta za sadržaje predviđene ovom fazom izgradnje, ishodovanje pratećih saglasnosti i dozvola za izvođenje te procedura javne nabavke radova.

- Podrška investitorima kroz efikasnu administraciju radi povećanja direktnih domaćih i stranih ulaganja, kao i unapređenje poticaja za postojeće privrednike, za otvaranje novih biznisa.

- Nastavak podrške za razvoj poduzetničke infrastrukture, kroz postojeći Razvojno-poduzetnički centar u Lipnici, i potencijalno novi poduzetnički kompleks u napuštenom rudniku Bukinje, i nastavak funkcionisanja Poslovne zone Kreka sjever.

- Nastavak rada na urbanističkoj regulativi i rješavanju imovinsko – pravnih pitanja, rad na prostornom uređenju i nastavak rada na gradnji objekata komunalne infrastrukture, sportskih i kulturnih sadržaja.

GRADONAČELNIK GRADA TUZLA